John Ankerberg şi John Weldon

REALITATEA DESPRE ASTROLOGIE

Editura Agape
Titlul original: The Facts on Astrology

Publicată de Harvest House Publishers, Statele Unite

 Traducerea:
Florin Paladie Olimpiu
S. Cosma Tiparul:

Agape S.R.L. Podului 8
2300 Făgăraş

SECȚIUNEA I

Introducere în astrologie

Astrologia se află iarăşi pe prima pagină a ziarelor. Nu ca în 1975 cînd 192 de savanți de primă mărime, printre care 19 cu premiul No-bel, au renegat-o în mod public.[1] De data aceasta astrologia se află pe prima pagină a ziarelor din cauza influenței pe care a dobîndit-o la cel mai înalt nivel al guvernului, şi anume la Casa Albă. Ca urmare, există literalmente o explozie de interes al publicului pentru astrologie. Conform datelor incluse în cartea *For the Record* a şefului de stat major Donald T. Regan, influența astrologiei la Casa Albă s-a extins pînă la luarea „oricărei decizii majore**.[1]*

.

1. Ce este astrologia?

Astrologia este un sistem de convingeri bazat pe presupunerea că stelele sau planetele (după interpretarea şi configurația stabilită de astrologii înşişi) influențează în

mod misterios viețile oamenilor. Astrologia învață că această influență începe la naştere şi continuă în tot cursul vieții cuiva. Astfel, *Shorter Oxford English Dîctionary* defineşte astrologia ca fiind „arta de a evalua influența ocultă a stelelor asupra treburilor oamenilor".

Ceea ce urmează sunt definiții reprezentative ale astrologiei aşa cum sunt date de astrologii înşişi:

147. „Astrologia este studierea corpurilor cereşti... şi a influenței pe care o exercită ele asupra vieților şi treburilor omenirii".[2]
148. Astrologia este ştiința anumitor relații criptice ascunse sau misterioase între corpurile cereşti şi viața terestră [pămîntească]".[3]
149. Astrologia este ştiința reacțiilor vieții la vibrațiile planetare".[4] (Aici „vibrație" este ceva misterios care funcționează chipurile în felul în care gravitatea lunii influențează fluxul şi refluxul oceanelor de pe pămînt).
150. Astrologia este sistemul de interpretare a *simbolurilor* [corpurilor cereşti cărora li se atribuie de către astrologi un nume şi o influență] puse în corelație cu activitățile şi comportamentul omenesc".[5]

Există multe feluri de astrologii: 1) Astrologia *antică* era practicată de babilonieni. Ei erau de părere că planetele erau zei, şi ca atare planetele conduceau şi influențau viața de pe pămînt (unele grupări o-culte care folosesc astăzi astrologia au convingeri similare). 2) Cei

care susțin astrologia *materială* cred că „emanațiile" sau „influențele" venite de la planetele aflate în sistemul nostru solar conduc sau afectează viața de pe pămînt. 3) Cei care cred în astrologia *simbolică* învață că stelele şi planetele sunt numai *simboluri*. Ei continuă să presupună că există o „corespondență magică" misterioasă dezvăluită de simbolurile care influențează viața de pe pămînt.

Există multe alte feluri de astrologii, fiecare cu diferitele ei presupuneri. Cu toate acestea, aici avem trei feluri de astrologie cu trei seturi diferite de presupuneri. Planetele sunt fie 1) zei, 2) obiecte cereşti impersonale, fie 3) doar simboluri. Totuşi, toate trei pretind că duc la aceeaşi concluzie: Indiferent ce sunt planetele, ele influențează viața de pe pămînt. Dar aşa cum a observat odată Bertrand Russell, cînd două concepții pretind că sunt amîndouă adevărate, dar se contrazic între ele, atunci este adevărată ori una, ori alta, dat nu pot fi adevărate amîndouă în acelaşi timp. Acelaşi lucru poate fi spus despre astrologie: în mod logic, nu pot fi adevărate toate felurile diferite de astrologii atunci cînd se contrazic una pe alta. Rămîne să vedem dacă vreuna dintre ele este adevărată. .

2. Cum se presupune că operează astrologia?

Se presupune că astrologia „operează" prin planete sau stele care ne afectează viețile. Instrumentul principal pe care-l folosesc astrologii pentru interpretarea aşa-zisei influențe asupra vieților noastre este diagrama astrologică, numită *horoscop natal* [al naşterii]. (Strict vorbind,

termenul de *horoscop* implică şi interpretarea diagramei, deşi termenii „diagramă" şi „horoscop" se pot substitui reciproc.) Această diagramă calculează poziția exactă a corpurilor cereşti în momentul naşterii, de obicei de la prima respirație a nou-născutului. Prima respirație a nou-născutului este extrem de importantă pentru majoritatea astrologilor, deoarece ei acceptă premiza unei magii numită „corespondențe" (anume că tot ceea ce este în cer e corelat cu ceea ce este pe pămînt; astfel, evenimentele din cer sunt paralele cu cele de pe pămînt). Ca urmare, pentru ei prima respirație a copilului îl „marchează" cu „marca" sau forma corespunzătoare aflată pe bolta cerească în clipa aceea. Astrologii cred că această formă sau model unic „marcat" asupra copilului îi determină caracterul şi în final chiar destinul.

Pentru unii astrologi, „marca permanentă" este influența emisă de corpurile cereşti pe care fiecare din noi o absoarbe atunci cînd respirăm pentru prima dată la naştere. Unii astrologi spun că aceste corpuri cereşti emit influențe care determină pentru totdeauna pînă la 80% din personalitatea şi destinul nostru potențial.[6]

în ce-i priveşte pe alți astrologi, ei nu pretind că „marca cerească" corespunde planetelor reale. Se presupune că ea corespunde influențelor misterioase pe care astrologii le interpretează cu simbolurile lor. Cu toate acestea, într-un fel sau altul, pentru întreaga noastră viață, astrologii pretind că planetele cereşti continuă să ne influențeze în

moduri previzibile bazate pe forma sau modelul nostru inițial de la naştere.

Pe lîngă horoscopul natal, astrologii folosesc diagrame „secundare". De exemplu, o diagramă *terestră* va examina norocul oraşelor, statelor sau țărilor. O diagramă *electorală* este întocmită pentru a decide care este cel mai bun timp ca să se întreprindă o activitate. Diagrama *orară* este alcătuită pentru a se da răspunsuri la vreo temă dată. De ce sunt importante toate aceste diagrame secundare? Pentru că bolta cerească este în mişcare. Astrologii spun că deoarece planetele îşi schimbă poziția pe cer, este necesar să se întocmească diagrame noi pentru a se determina influența lor curentă asupra noastră. Aceste diagrame secundare (numite *horoscoape dezvoltate* şi *horoscoape ghi-date)* ne dau o informație mai specifică legată de diagrama noastră natală. Se presupune că acest plus de informații ne dezvăluie cum este probabil să acționăm şi să alegem într-o anume dată.

Astfel, astrologii pot întocmi o diagramă în oricare moment anume de timp ca să se determine influențele cereşti specifice care ne pot afecta. Se presupune că informația primită îl ajută pe client să ia decizii în domenii ale vieții precum domeniul afectiv, familia, chestiunile financiare, ocupația, etc.

Fie că stelele sau simbolismul lor magic ne influențează cu adevărat, fie că nu, un fapt ar trebui să fie limpede. Odată ce acceptăm premizele astrologiei, nu mai contează

lucrul acesta. Astrologia e-xercită într-adevăr o influență puternică, dar aceasta este din cauza credinței persoanei în astrologia însăşi, nu a influenței stelelor. De exemplu, puterea pe care i-o recunoaştem astrologului de a interpreta în mod corect aşa-zisul model ceresc sau aşa-zisa influență care acționează asupra noastră ne face să-i cedăm cîrmuirea vieților noastre. Mulți oameni nu vor lua niciodată o decizie majoră fără a consulta mai întîi un astrolog. De asemenea, întrucît astrologia pretinde că prezice viitorul, va avea totdeauna putere, pentru că dorința multora de a cunoaşte viitorul este inestimabilă.

Astrologii pretind că sunt în stare să prezică atît influențele cereşti asupra vieții noastre la un moment dat, cît şi cele din viitor. Aceste două categorii puternice de motivație (decizii pentru prezent şi informație privind viitorul) care-i fac pe oameni să apeleze la astrologie sunt discutate şi în Scriptură. Dumnezeu dă călăuzire şi orientare pentru luarea de decizii referitoare la clipa de față. El promite de asemenea să ne ajute în viitor (Ps.46:l; 48:14; 73:24; Mt.6:25-34; 28:20; Fil.4:l-20; Evr.l3:5). Dacă cineva are de ales între un Consilier atotştiutor (omniscient) şi infailibil (care nu poate greşi) şi o ființă omenească supusă greşelii, ar fi oare logic s-o aleagă pe cea din urmă? Dacă cineva se poate duce la o sursă iubitoare şi vrednică de încrede-
re, de ce să apeleze la un consilier îndoielnic, despre care nu se poate şti dacă are dreptate sau nu? Dumnezeu are un

document căruia i s-a demonstrat autenticitatea, în vreme ce astrologii nu au, după cum vom vedea.

3. Care sunt termenii de bază şi conceptele necesare pentru înțelegerea astrologiei?

De ce-l pune adesea astrologia pe omul obişnuit într-o stare de confuzie? Din cauza complexității ei şi a multor termeni neobişnuiți pe care îi folosesc astrologii.[7] Următoarele definiții şi concepte sunt fundamentale pentru înțelegerea astrologiei.

Zodiacul este o „centură" sau un „brîu" imaginar al cerului care conține 12 semne astrologice sau constelații în jurul cărora cei din antichitate au format nişte figuri imaginare de om sau de animale. (Atît zodiacul, cît şi constelațiile sunt configurații geometrice imaginare).

Semnele sunt „semnele zodiacului" cunoscute şi sub numele de „semne ale soarelui". Fiecare om este născut sub unul din aceste 12 semne sau constelații (Peştii; Leul; Gemenii, Taurul; etc).

Casele sunt cele 12 secțiuni ale zodiacului care simbolizează împreună fiecare aspect al vieții. Planetele se mişcă prin „case"; astfel, cînd o planetă intră în sfera unei anumite „case", se ajunge sub influența respectivei planete. Astrologul trasează toți aceşti factori şi mulți alții pe o diagramă. Această diagramă sau hartă este numită *horoscop.*

Horoscopul este o „hartă" a bolții cereşti în clipa naşterii unei persoane sau la vreun anume timp după aceea. Pe această diagramă, un astrolog trasează pozițiile „planetelor", „semnelor" şi „caselor" la un moment dat. Diagrama este apoi interpretată cu ajutorul a numeroase reguli complexe, multe dintre ele variind de la un astrolog la altul.

O imagine mintală poate să ajute la înțelegerea ideilor de bază ale astrologiei pe care tocmai le-am definit. Dar ar trebui mai întîi să înțelegem că „lumea" astrologiei este bazată pe o concepție antică despre univers, nu pe una ştiințifică modernă. Anticii şi-au făurit concepția despre univers bazată în întregime pe modul cum *arătau* lucrurile. Astfel, uitîndu-se noaptea la cer, părea ca şi cum stelele şi planetele s-ar fi mişcat pe suprafața interioară a unui uriaş glob gol pe di-
năuntru, o sferă cerească. Soarele, luna şi planetele păreau că se în-vîrtesc în jurul pămîntului, etc.

Acum să ne imaginăm un glob uriaş de sticlă care este înconjurat cu o centură albă şi subțire. Potrivit astrologiei, *globul de sticlă* este *sfera cerească. Centura albă* care înconjoară globul de sticlă este *zodiacul.* Să împărțim *centura albă* în 12 secțiuni. Fiecăreia din aceste secțiuni i se dă un nume. Numele este al unui animal sau om simbolic ce reprezintă *constelațiile* imaginare cunoscute drept Berbecele, Fecioara, Leul, Gemenii, etc. Aceste simboluri de animale şi oameni sunt numite *„semnele zodiacului"* sau „semnele soarelui". La aceasta se referă

oamenii cînd spun: „Zodia mea este ‚Balanța', ‚Peştii', berbecele', ‚Gemenii', etc".

Dacă cineva ar putea să privească în interiorul acestui glob de sticlă, ar vedea un glob foarte mic de sticlă verde, care ar simboliza *pă-mintul.* Iar dacă s-ar împărți tot spațiul din interiorul globului de sticlă în 12 secțiuni, aceste secțiuni ar reprezenta ceea ce astrologii numesc „case". Aceste secțiuni ar începe dintr-un punct aflat în mijlocul globului foarte mic de sticlă verde (pămîntul) şi de acolo s-ar extinde pînă la zodiac sau centura albă care înconjoară globul mare. Aceste 12 secțiuni de casă sunt împărțite în mod diferit de cele 12 secțiuni ale zodiacului de pe centura albă. în interiorul globului de sticlă, astrologii plasează soarele, luna şi celelalte opt planete. Pe măsură ce aceste planete se mişcă, ele ajung în dreptul celor 12 secțiuni de pe centura albă, zodiacul, şi de asemenea intră şi trec prin 12 secțiuni diferite ale spațiului numit „casă".

Pe lîngă toate acestea, astrologii cred că fiecare planetă „conduce" sau influențează în mod special diferitele semne ale zodiacului. De exemplu, Mercur conduce sau influențează în mod special Gemenii şi Taurul, în timp ce despre Venus se spune că ea conduce sau influențează în mod special Taurul şi Balanța.

Trebuie să definim acum un termen şi mai important folosit de astrologi. Astrologii întrebuințează cuvîntul „aspect". Aspectul se referă la unghiurile între planete aşa cum sunt văzute sau sunt trasate pe o diagramă

horoscopică. Unele unghiuri sunt interpretate ca fiind bune, iar altele ca rele. De exemplu, se presupune că două planete aflate într-un unghi de 90 grade una faţă de alta (numite un „pătrat") exercită
o influenţă rea. Cu toate acestea, despre două planete aflate într-un unghi de 120 de grade între ele (numit „triplu") se presupune că exercită o influenţă foarte bună. Dar problema este şi mai complicată de atît. Astrologii mai trebuie să ia în considerare dacă planetele sunt planete „bune" sau planete „rele". Cuvintele „rău" sau „bun" au fost definite de astrologi ca referindu-se la unghiuri şi planete. Dar de ce sunt aceste unghiuri şi planete definite în mod logic drept bune sau rele? Nici astrologii nu ştiu; ei pur şi simplu le acceptă ca atare şi pun totul pe seama tradiţiei astrologice transmise de secole. De fapt, unii astrologi ar spune că aceste definiţii sunt rezultatul a mii de ani de experienţă omenească de observare a cerului. Dar nimeni n-a înregistrat în mod exact în scris 4.000 de ani de experienţă omenească. Şi chiar dacă ar fi înregistrat concluziile rezultate din toţi aceşti 4.000 de ani, atunci cum se explică faptul că sunt aşa multe teorii astrologice contradictorii?

Ca să arătăm cît de subiectivă este interpretarea astrologică, îl putem întreba pe oricare astrolog de unde cunoaşte el modul în care diferite „case" reprezintă diferite lucruri. De exemplu, de unde ştie el că prima „casă" reprezintă personalitatea, a doua „casă" banii, a treia „casă" comunicarea, a opta „casă" moartea, a zecea

„casă" ocupația, etc? Astrologii au desemnat multe aspecte diferite ale vieții fiecăreia dintre „case". întrebarea este: „Pe ce bază fac ei în mod logic lucrul acesta?" Astrologii mai pretind că această informație vine de la 4.000 de ani de observare omenească. Dar, iarăşi, de unde se ştie că s-a făcut această observare, sau dacă s-a făcut, atunci astrologii ar trebui să fie de acord unul cu altul în interpretarea lor. Astrologii pot de asemenea să spună că aceste înțelesuri au fost derivate din numerologie - din sensuri chipurile inerente numerelor care au fost apoi aplicate teoriei astrologice. Dar dacă aceste sensuri au fost derivate din numerologie, tot nu putem explica în mod logic de ce ar trebui ca un asemenea sistem să fie adevărat sau în vigoare. în plus, ca să arate gradul de dezacord între ei, astrologii nici măcar nu împart „casele" în acelaşi fel. Aceasta înseamnă că o anume casă pentru un astrolog înseamnă o casă diferită pentru altul, şi de aceea ar putea fi prezentate răspunsuri complet diferite.

De asemenea, prin determinarea timpului în care o planetă trece prin dreptul unui anume punct de pe diagrama horoscopică, astrologul simte că-şi poate sfătui clientul că o anumită perioadă de timp este „favorabilă", „nefavorabilă" sau periculoasă în privința unei anumite activități. Astfel, aşa cum există planete şi unghiuri bune şi rele, tot aşa există zile bune şi zile rele pentru întreprinderea anumitor activități. Iată de ce Hitler şi-a pus la cale strategia după configurația stelelor, şi de

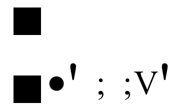
ce unii preşedinți americani au căutat sfatul astrologilor pentru planificarea activităților lor.

.

4. Cît de influentă este astrologia astăzi?

Astrologii West şi Toonder cred că astrologia „se bucură astăzi de o popularitate nemaiatinsă de la declinul Romei".[8] Scriitorul şi inginerul Lawrence E. Jerome face afirmația uimitoare că cel puțin *un miliard* de oameni de pe tot globul „cred în astrologie şi îi urmează sfaturile într-o anumită măsură".[9] Bernard Gittelson este un cercetător al comportamentului uman din cadrul mişcării New Age şi fost consultant în relații publice reprezentînd guvernul vestgerman, Piața Comună Europeană şi Departamentul (Ministerul) comerțului SUA, precum şi alți clienți de primă mărime. El a calculat că circulația ziarelor şi revistelor care conțin rubrici astrologice în SUA, Europa, Japonia şi America de Sud a totalizat un număr de peste 700 de milioane de oa-

meni.[10]

In Statele Unite, interesul pentru astrologie a fluctuat, dar a rămas mare. De exemplu, în 1969 revista *Newsweek* a estimat că existau 10 milioane de adepți ai astrologiei şi încă şi mai mulți simpatizanți sau amatori. în 1975, un sondaj de opinie făcut de Gallup a arătat că peste 32 de milioane de americani credeau că „stelele influențează viețile oamenilor" şi în plus că mulți dintre ei îşi consultau horoscoapele zilnice ori săptămînale." Nu numai atît, dar numărul astrologilor este evaluat la 10.000 „full-time" şi 175.000 parțiali.[12] După zece ani, un sondaj Gallup din 1984 a dezvăluit că 55% dintre adolescenți (13-18 ani) credeau în astrologie. Un sondaj Gallup din 1988 arăta că 10% dintre evanghelici cred în astrologie.[13]

Astăzi în Occident, astrologia este subiectul a peste 100 de reviste, şi tema a milioane de cărți. începînd cu 1960, publicarea anuală de noi titluri s-a dublat tot la zece ani.[14]

Astrologii pretind că „nu există domeniu al experienței omeneşti la care astrologia să nu poată fi aplicată".[15] Multe practici oculte (numerologie şi cărți de joc Tarot) au legături logice cu astrologia; multe religii mondiale şi secte religioase (hinduism şi teozof ie) îşi au propriile lor feluri de astrologie; astrologii au încercat chiar să înglobeze multe dintre ştiințe (medicină şi psihologie).[16]

O dovadă a pretenției astrologilor că nu există domeniu al experienței omeneşti în care astrologia să nu

poată fi aplicată este privirea aruncată într-o librărie oarecare. Cea mai mică colecție de titluri în legătură cu astrologia conține 39 de titluri, printre care: *Horoscopul astrologie al cîinelui dvs., Cartea horoscopului pisicii, Horoscopul dietei şi al sănătății, Horoscopul crimei, Găseşte-ți partenerul prin astrologie, Prezicerea cutremurelor, Astrologia femeii, Astrologia în Biblie,* etc.

Cercetătorul ştiințific Geoffrey Dean estimează că sunt tot atîția astrologi în Occident cîți psihologi.[17] Peste 80% din toate publicațiile americane conțin acum rubrici cu horoscop.

Astăzi, astrologia se poate lăuda cu nume importante de adepți, printre care: prințul Andrew şi Fergie, prințesa Diana, starurile din . Hollywood Robert Wagner, Phyllis Diller, Jill St. John, Angie Dickin-son, Olivia Newton-John, Debbie Reynolds, Joan Collins, Liza Min-nelli, Ariene Francis, Jane şi Peter Fonda, şi mulți alții.[1*]

Astăzi, astrologia este recunoscută ca ştiință în unele colegii şi universități americane.[19] Unele corporații caută consiliere astrologică pentru deciziile majore şi, mai presus de orice, se estimează că astrologia este o activitate care aduce cîştiguri între 200 milioane dolari şi 1 miliard de dolari.[20] O ştire difuzată la canalul de televiziune CNN a citat pe nişte astrologi care pretind că cel puțin 300 de companii folosesc astrologi într-un fel sau altul.[21]

5. De ce este astrologia atît de populară?

Astrologia este populară deoarece pretinde că oferă informații importante pe care oamenii vor să le cunoască. Astrologia pretinde că oferă oamenilor informații care: 1) îi va proteja; 2) le va aduce succes; 3) îi va îndruma; 4) le va prezice viitorul şi 5) îi va ajuta să se înțeleagă pe ei înşişi.

Astrologia oferă oamenilor convingerea că îşi pot „controla" propriile destine şi le furnizează de asemenea o justificare pentru eşec sau păcat. Astrologia oferă falsa speranță că prin „cunoaşterea" stelelor putem manipula oamenii şi evenimentele pentru propria noastră bunăstare şi pentru dorințele noastre egoiste. Astrologia s-a specializat în a da răspuns la aproape toate întrebările pe care le pun oamenii în privința viitorului. De fapt, ea pretinde că oferă putere asupra vieții şi a morții, asupra dragostei, sexului şi relațiilor sexuale, asupra banilor şi finanțelor, asupra sănătății şi fericirii personale, etc.

Mai presus de orice, astrologia dă speranță - iar astăzi oamenii au nevoie disperată de speranță! In orice epocă de criză socială, mase de oameni s-au îndreptat spre ocultism şi superstiție pentru a primi consolare şi consiliere. Nici astăzi nu se fac excepții de la această regulă.

în concluzie, astrologia este populară deoarece ea pretinde că oferă oamenilor speranță prin cunoaşterea modului de manipulare a influenței planetelor şi a stelelor. Posedînd această cunoaştere secretă, oamenii

cred că au un control mai mare atît asupra lor înşişi, cît şi asupra împrejurărilor prezente şi viitoare.

6. Poate fi periculos horoscopul din ziare?

Prima rubrică de horoscop a apărut în publicația *London Sunday Express,* în 1930.[22] în următorii 50 de ani, horoscoapele au fost treptat incluse în 80% din ziarele americane; adică în 1250 din 1500 de ziare. Majoritatea astrologilor de profesie se plîng de faptul că aceste rubrici sunt în mare măsură suprasimplificate în cel mai bun caz, iar în cel mai rău caz „bat cîmpii".[23] Acest fapt este adevărat chiar dacă aceste rubrici sunt adesea scrise de astrologi experți (cum ar fi Sydney Omar şi Carroll Righter). Este tot atît de adevărat şi că organizații astrologice profesioniste țin cursuri despre modul în care se pot scrie aceste rubrici.[24]

Cei mai mulți redactori de ziare resping astrologia şi par să creadă că horoscopul este pur şi simplu o distracție amuzantă pentru cititorii lor.[25] Dar sunt oare adevărate concluziile acestor redactori? Poate oare să fie adevărat că, din motive prezentate mai jos, ziarele de azi sînt iresponsabile din punct de vedere social?

151. Horoscoapele din ziare par să-şi asume cel puțin o anumită responsabilitate în ce priveşte redeşteptarea actuală a interesului pentru astrologie.[26] Legea mediei aritmetice ne spune că un anumit număr din aceste „preziceri" foarte

generale aflate în ziarele americane se vor adeveri sau vor fi interpretate de către cei ce le citesc că se vor adeveri. Nu putem decît să fim uimiți de numărul extrem de mare de oameni care şi-au îndreptat atenția spre astrologie după luni sau ani de citire a horoscopului. Chiar şi enciclopedia de ocultism *Man, Myth and Magic* (Omul, mitul şi magia) afirmă: „Buletinele zilnice de la televiziune şi articolele din ziare au convins nenumărați oameni că este posibil şi plauzibil ca „stelele" să influențeze destinele omeneşti..."[27]

152. Astrologia a fost dovedită că este atît falsă, cît şi periculoasă.[28] Desigur că a încuraja ceva neadevărat, irațional şi superstițios nu este în interesul societății.

3) Astrologia este o artă care s-a dovedit a fi ocultă. în virtutea multelor ei conexiuni cu numeroase alte forme de ocultism (cum ar fi vrăjitoria şi spiritismul), astrologia este o potențială introducere în-tr-o practică mult mai largă de activitate ocultă. Ziarele nu ar concepe să includă articole care să dea sfaturi asupra vrăjitoriei sau spiri-tismului, cu toate acestea nu ezită să ofere „sfaturi" astrologice. în concluzie, astrologia duce la o implicare în ocultism.

Implicarea în ocultism s-a dovedit a fi periculoasă[29] şi este condamnată de Dumne-zeu (Dt.l8:9-12; Is.47:12,13; l.Cor.lO:20)'

Din aceste motive şi multe altele, este deci iresponsabil din partea ziarelor să continue a include rubrici astrologice.

SECȚIUNEA II

Astrologia si ocultismul

7. Este astrologia legată de ocultism?

Am putea defini ocultismul, în general, ca o încercare de a asigura putere sau cunoştinţă supranaturală. Creştinul este convins că această cunoştinţă şi putere ocultă provine de la nişte fiinţe spirituale pe care Biblia le numeşte demoni.[30] Astrologia este legată de ocultism în patru moduri majore. Mai întîi, astrologia însăşi este definită de dicţionarul Webster ca o artă ocultă. Ca atare, ea foloseşte practici oculte cum ar fi ghicirea. Ghicirea poate fi definită ca „arta de a obţine cunoştinţe secrete despre viitor cu metode interzise şi care sunt în dezacord cu sfinţenia lui Dumnezeu" şi care implică contactul cu spirite rele.[31] în al doilea rînd, astrologia pare să dea rezultatele cele mai bune atunci cînd astrologul însuşi este

sensibil din punct de vedere psihic, ceea ce majoritatea astrologilor ar numi „intuitiv". în al treilea rînd, folosirea îndelungată a astrologiei duce deseori la dezvoltarea unor capacități de medium.[32] în al patrulea rînd, datorită istoriei şi însăşi naturii ei, astrologia devine adesea cursul introductiv spre un spectru mult mai larg de practici oculte. Toate acestea indică faptul că însăşi practica astrologiei este o artă ocultă de bază şi că cei ce o practică (astrologii), se deschid pentru posibilitatea implicării în alte practici oculte.

Cu toate acestea, astrologia modernă doreşte să fie văzută ca ceva ştiințific. Ca rezultat al acestui fapt, ni se spune că ea, ca sistem de convingeri, nu are nimic de a face cu ocultismul, şi că nu este deloc necesar ca astrologul să fie medium spiritist, deşi el poate fi „intuitiv". Un astfel de exemplu este astrologul de frunte Carroll Righter care „consideră cu tărie că astrologia nu ar trebui considerată [parte a] ocultismului".[33] Datorită practicii lui de astrolog, „el se consideră un om de ştiință..."[34] Un alt astrolog influent, Charles E. O. Carter, pretinde că „astrologia nu are nici o legătură cu mediumii spiritişti...",[35] arătîndu-şi astfel aversiunea față de ocultism. Astrologul practicant Colette Michaan afirmă că „astrologia este magică doar în sensul că perspicacitatea pătrunderii în viitor, clarviziunea este magică".[36]

Aceste citate ne amintesc de declarațiile parapsihologilor care susțin într-un mod similar că atunci

cînd ei studiază fenomenele parapsihologice şi mediumii, ei studiază doar puteri omeneşti „naturale" şi „normale" - nimic de natură ocultă, supranaturală sau spiritistă. Dar asemenea pretenții sunt false, indiferent dacă sunt făcute de parapsihologi sau de astrologi. Autorul John Weldon a arătat că parapsihologii s-au expus inconştient puterilor demonice deghizate sub forma unor capacități umane latente.[37] Dacă astrologii vor cu adevărat să fie văzuți ca oameni de ştiință, este normal să ne aşteptăm ca ei să nu admită natura ocultă a profesiei lor, şi ne-am putea aştepta din partea lor ca, asemenea parapsihologilor, să-şi definească profesia în termeni ştiințifici şi psihologici moderni. Dar oare au făcut astrologii afirmații false în ceea ce-i priveşte? Se poate oare documenta că astrologia prin însăşi natura ei este o parte a ocultismului? Şi, în fine, există oare vreo legătură între astrolog şi capacitățile de medium?

De la începutul ei, astrologia a fost strîns legată de lumea păgînis-mului, magiei, spiritismului şi ocultismului, şi lucrul acesta rămîne valabil şi în ziua de azi. De exemplu, examinînd peste douăzeci de cărți „canalizate" (revelații date de un spirit care stăpîneşte corpul cuiva), observăm că astrologia era acceptată şi aprobată în aproape toate.

Dovada că spiritele (demonii) sunt clar interesate în promovarea astrologiei poate fi văzută în următoarele două exemple.[37]"

Mai întîi, unul din spiritele care au fost în legătură cu mistica şi ocultista Alice Bailey (fondatoarea trustului Lucius) i-a transmis telepatic multe cărți, inclusiv *Esoteric Astrology* (Astrologie ezoterică).[38] Un al doilea exemplu este Edgar Cayce, care a fost un puternic medium. Pe parcursul celei mai mari părți a vieții lui, spiritele ce vorbeau prin el au aprobat practica astrologiei. Cele 14.000 de declarații pe care le-a dat Cayce în transă sunt considerate a fi cel mai vast material de informații din lume obținute printr-un medium. Peste 2.500 dintre ele se ocupau de ceea ce a fost formulat sub titlul de „declarații pentru viață" şi „aproape toate acestea se referă la încarnări din trecut şi influențe astrologice sau planetare specifice care se exercită asupra prezentului".[39] Cînd au fost întrebate dacă era bine şi potrivit să se studieze astrologia, spiritele ce vorbeau prin Cayce au spus „foarte, foarte, foarte mult".[40]

Spiritele nu sunt singura legătură ocultă cu astrologia. în funcție de realitățile oculte, astrologia şi ocultismul merg mînă în mînă, deoarece ele sunt în esență inseparabile. Există legături istorice între apariția astrologiei pe de-o parte şi îndreptarea corespunzătoare înspre ocultism pe de altă parte. Este de asemenea adevărat că acolo unde a apărut ocultismul a existat şi o îndreptare corespunzătoare spre astrologie. De exemplu, Helena P. Blavatsky a fost un medium puternic şi o oponentă aprigă a creştinismului. Ea a fondat una din mişcările oculte cele mai influente din cultura modernă

apuseană, cunoscută sub numele de Societatea Teozofică. Astrologii West şi Toonder au evidenţiat influenţa teozofiei asupra renaşterii americane moderne a astrologiei: „Doamnei Blavatsky şi Mişcării Teozofice pe care a fondat-o ea le datorează astrologia renaşterea... Teozofia, dintr-o singură lovitură... a inspirat o cercetare reînnoită şi serioasă a astrologiei, mai întîi în Anglia, apoi nu după mult timp în Germania, Franţa şi America**.[41] (De fapt, teozofia şi două alte societăţi oculte - antropozofia lui Rudolf Steiner şi rosicrucianismul modern - sunt cele răspunzătoare de pasiunea reînnoită a Americii pentru astrologie în secolul 20.)

în continuare, se poate observa că cei mai mulţi ocultişti folosesc astrologia şi că mulţi astrologi practică alte arte oculte. De exemplu, astrologul Daniel Logan admite că are legături cu mediumi şi spirite;[42] astrologul Marcus Allen are un spirit călăuză şi studiază yoga, budismul zen, budismul tibetan şi tradiţiile magice occidentale, etc.[4î]

Şi nu este suprinzător faptul că atît astrologii, cît şi ocultiştii admit că astrologia este un pilon al ocultismului. în cartea sa, *A Manual of Occultism* (Un manual de ocultism), astrologul „Sefarial" afirmă: „Arta astrologică este considerată a fi cheia tuturor ştiinţelor oculte".[44]

în cartea ei *My Life in Astrology* (Viaţa mea în astrologie), renumita vrăjitoare Sybil Leek afirmă: „Astrologia este ştiinţa mea, vrăjitoria este religia mea..."[45] Ea numeşte horoscopul „un document magic".[46]

Ea pretinde de asemenea că astrologia este „o unealtă vitală" pentru folosirea magiei şi observă legătura ei cu numerologia, freno-logia, chiromanţia şi vrăjitoria.[47]

în cartea ei *An ABC of Witchcraft Past and Present* (Un ABC al vrăjitoriei din trecut şi prezent), vrăjitoarea Doreen Valiente constată: „Astrologia... este o altă parte fundamentală a magiei. Ea este studiată atît de vrăjitori, cît şi de magicieni".[48] Astfel, atunci cînd „o vrăjitoare vrea să selecteze o plantă pentru a o folosi într-un scop magic, ea trebuie să folosească una a cărei guvernare astrologică [să ne amintim că planetele conduc semnele] este corectă pentru lucrarea respectivă... Luna guvernează lucrurile parapsihologice şi o plantă a Lunii, „mud-wort"... este folosită pentru a face o infuzie sau ceai, despre care mulți cred că este un ajutor pentru clarviziune".[49]

Unii astrologi admit că astrologia este o practică ocultă. De exemplu, domeniul astrologiei „umaniste" şi „transpersonale" combină astrologia cu filozofia orientală, cu psihologia jungiană şi ocultă. Teo-zoful Dane Rudhyar este lider în acest domeniu. în cartea sa *The Practice of Astrology* (Practica astrologiei), el afirmă că „astrologul are autoritate ca unul care se ocupă cu pricepere şi eficiență de... ocultism". El spune apoi „astrologia este cunoaştere inițială [prin aceasta vrea să spună ocultă]".[50]

Henry Weingarten este un astrolog de seamă, director al Societăţii naționale de astrologie din New York şi

autorul seriei de volume intitulată *The Study of Astrology* (Studiul astrologiei). în studiile sale a ajuns la concluzia că astrologia este legată de chiromanție, numerolo-gie şi cărțile de joc Tarot. El admite de asemenea că „aproape toți ocultiştii folosesc calendarul astrologie [adică, timpul cel mai optim stabilit de astrologie] în lucrarea lor".[51] Apoi se grăbeşte să adauge: „Cei mai mulți astrologi nu sunt ocultişti". Cînd Weingarten susține că cei mai mulți astrologi nu sunt ocultişti, el lasă să se vadă „lap-sus-ul" lui filozofic.

Nu numai că mulți astrologi şi practic toți ocultiştii admit că astrologia face parte din ocultism, ci acelaşi lucru îl spun şi specialiştii obiectivi care au studiat subiectul. Richard Cavendish a fost editorul principal al enciclopediei în 24 de volume intitulată *Man, Myth and Magic* (Omul, mitul şi magia), cît şi al enciclopediei *Encyclopedia of the Unexplained: Magic, Ocultism and Parapsychology* (Enciclopedia lucrurilor neexplicate: magie, ocultism şi parapsihologic). Şi-a făcut studiile la universitatea din Oxford şi este considerat o autoritate de seamă în istoria magiei şi ocultismului. în cartea sa *The Black Arts* (Artele negre) el observă: „Astrologia este în esență o artă magică... considerațiile astrologice au fost totdeauna extrem de importante în magie... unele manuale de magie clasifică ‚spiritele'... în funcție de afilierile lor planetare".[52]

In studiul său hotărîtor asupra ocultismului englez din secolele 16 şi 17, *Religion and the Decline of Magic* (Religia

şi declinul magiei), istoricul cu studii la Oxford, Keith Thomas, documentează puternicele legături intelectuale şi practice între magie, ghicire, astrologie şi vrăjitorie." El demonstrează că o mare parte din ocultism este de fapt întărit de o concepţie astrologică despre lume şi viaţă. El de asemenea documentează faptul că unii astrologi medievali au susţinut că şi-au obţinut cunoştinţele astrologice din lumea spiritelor. De exemplu, el menţionează un spirit numit „Bifrons" care i-a făcut pe oameni „foarte pricepuţi" în materie de astrologie.[54]

In cartea *Astrology Disproved* (Astrologia dezaprobată), scriitorul şi inginerul Lawrence Jerome conchide că dintre toate „ştiinţele" oculte, astrologia pare a fi cea mai ştiinţifică, dar în realitate nu este „nimic mai mult decît un sistem magic de stăpînire a altora".[55] El afirmă: „Astrologia, prin urmare, a jucat un rol major în toate ştiinţele' magice: alchimia, magia neagră, chemarea spiritelor, necro-manţia şi chiar în practici magice mai simple, cum ar fi folosirea ta-lismanelor".[56]

Avocatul şi filozoful dr. John Warwick Montgomery afirmă că astrologia se „găseşte practic oriunde se găseşte ocultismul".[57]

Alţi specialişti cred că, printre anumiţi oameni, astrologia oferă o legătură logică pentru o convertire la practica ocultă a satanismului, în „Magical Therapy: An Anthropological Investigation of Contemporary Satanism" (Terapia magică: o investigaţie antropologică a satanismului contemporan), sociologul Edward J. Moody

explică faptul că există o anumită nevoie psihologică de a deține controlul şi puterea asupra multor oameni pe care (datorită predispoziției lor) îi clasifică ca „pre-satanişti". El arată cum această nevoie îşi găseşte în mod natural expresia mai întîi în astrologie, apoi progresează în mod logic în satanism care furnizează un „mijloc mai puternic de control" al destinului cuiva. Cu toții ar trebui să luăm notă de concluzia înspăimîn-
tătoare a lui Moody că „cei care în cele din urmă devin satanişti au început de obicei cu astrologia..."[58]

în rezumat, dacă astrologii spun că profesia lor nu are nici o legătură cu ocultismul, atunci sunt ori neinformați, ori mint.

8. Pretind oare unii astrologi că folosesc capacități de medium?

încercarea de a păstra o imagine ştiințifică şi de a evita imaginea ocultă a practicii lor îi face pe cei mai mulți astrologi moderni să accentueze natura „obiectivă" de interpretare a diagramei sau horoscopului lor. De exemplu, astrologilor le place să înştiințeze publicul că informația astrologică este atît de obiectivă, încît pot'să caute informațiile obținute pe diagramă în manuale „standard" de interpretare astrologică (de exemplu, ce semnificație are planeta Pluto în „casa" a şaptea). Aceasta sună bine, dar cu greu face interpretarea astrologică să fie obiectivă.

Astrologia este orice altceva în afară de analizarea datelor pentru a oferi o interpretare autoritară. Există în mod evident o mare parte de evaluare subiectivă şi „intuitivă" din partea fiecărui astrolog atunci cînd explică un horoscop cuiva. Mulţi astrologi, cărora puţin le pasă de păstrarea unei imagini ştiinţifice, admit că practica astrologică adesea utilizează sau necesită o sensibilitate de *medium. Oxford American Dictionary* (1982) defineşte mediumul ca „cel care se ocupă cu procese care par să fie în afara legilor fizice sau naturale, avînd sau implicînd percepţii extrasenzoriale ori puteri oculte".) Lucrul acesta n-ar trebui să surprindă pe nimeni. La urma urmei, astrologia este definită chiar de dicţionarul Webster ca fiind o artă ocultă. Este de asemenea o realitate stabilită ca urmare a cercetării în acest domeniu faptul că practicarea şi folosirea ocultismului, dacă sunt continuate, tind în cele din urmă să dezvolte capacităţi de medium într-o persoană.[59]

Tocmai la acest punct, unii astrologi se joacă cu cuvintele. Ei spun că doar dezvoltă şi folosesc puterile „intuitive" care stau adormite în fiecare om. Astrologii au adoptat mitul modern promovat de parapsi-hologi (cei ce studiază din punct de vedere ştiinţific fenomenele oculte) că fiecare are potenţial de medium. Ca rezultat al acestui fapt, ei ar putea să pretindă că nu se angajează în nimic de natură supranaturală sau „de medium". Totuşi, cînd au fost constrînşi, astrologii pe care i-am contactat au admis că „intuitiv" şi „medium" era unul şi acelaşi cuvînt

pentru ei. Aceşti astrologi preferă cuvîntul „intuitiv" deoarece pentru mulți oameni termenul de „medium" are prea multe conotații negative oculte, în timp ce cuvîntul „intuitiv" este neutru, pozitiv şi universal pentru urechile oamenilor. Astfel, la fel cum vechii termeni negativi de „mediumism" şi spiritism au fost adesea înlocuiți cu termenul modern din mişcarea New Age „sistem de canale", tot aşa vechiul termen ocult „medium" a fost înlocuit acum pentru multă lume cu un cuvînt nou, „intuitiv". De exemplu, cercetătorul în domeniul parapsihologici Bernard Gittleson a vorbit cu „zeci de astrologi" şi a observat că „deşi mulți adepți [experți], se simt mediumi într-o anumită măsură, cei mai mulți au vorbit despre simțurile lor *intuitive* fără să-şi zică neapărat *mediumi"*.[60] (sublinierea noastră)

întrebarea la care trebuie dat răspuns este: „Sunt oare *toți* astrologii mediumi?" Sincer vorbind, chiar dacă toți astrologii practică o artă ocultă, aceasta nu înseamnă că fiecare astrolog este în mod necesar un medium. Se ştie că există metode standard tip „carte de bucate" pentru interpretarea diagramelor astrologice, pe care oricine poate să le cumpere. Dar unii astrologi se clasifică în mod deschis ca fiind „astrologi mediumi", iar un astrolog a mers pînă acolo încît să ne spună că toți astrologii *autentici* sunt mediumi prin definiție. Totuşi, unii astrologi nu par să se dezvolte ca un medium, iar altora le trebuie ani să devină mediumi. Cu toate acestea, noi credem că marea majoritate devin în cele din urmă mediumi. Un fost

astrolog crede că, datorită capacităţilor lor, toţi astrologii adevăraţi sunt supuşi mai devreme sau mai tîrziu inspiraţiei spiritiste, indiferent dacă aceştia sunt personal conştienţi de faptul că sunt mediumi.[61]

De exemplu, cînd interpretează diagrama, astrologii se pot simţi uşor înclinaţi spre „impresii" puternice; ei pot observa că sunt „conduşi" spre anumite date sau se trezesc că spun ceva neaşteptat. Informaţia obţinută în felul acesta se dovedeşte a fi foarte importantă pentru client şi s-ar putea să implice informaţii despre client pe care astrologul nu le-ar fi putut în nici un caz cunoaşte. Totuşi, realitatea este că mulţi spiritişti sunt ghidaţi de spiritele lor călăuză într-un mod similar. Astfel, Robert Leichtman, doctor în medicină, afirmă despre spiritele lui călăuză: „Ceea ce au făcut ele a fost să-mi dea o mulţime de idei, şi am crezut desigur că mintea mea a devenit dintr-odată strălucită. Fusese dinainte foarte inteligentă, dar acum este absolut strălucită. Primeam din cînd în cînd tot felul de idei şi, desigur, spiriduşii (spiritele) spuneau că ei mi le dădeau mie, [dar la început n-am crezut]".[62]

N-ar fi prea surprinzător faptul că mulţi astrologi caută să se dezvolte ei înşişi ca mediumi, deoarece filozofia astrologică încurajează lucrul acesta. De exemplu, „cel ce se află în zodia Peştelui este [adică i se spune că este] foarte intuitiv şi poate să-şi dezvolte capacităţi parapsihologice şi de medium".[63] Astrologia învaţă că atunci cînd „Peştii se află pe o linie ascendentă, iar Vărsătorul guvernează ,casa' a douăsprezecea", lucrul

acesta poate să indice un grad înalt de potențial de medium.[64] Orice număr de combinații diferite ale unor interpretări astrologice îl poate încuraja pe un astrolog sau pe clientul lui în direcția dezvoltării lui ca medium. Renumitul astrolog Sidney Omar admite faptul că „avîndu-1 pe Uranus în ‚casa' a cincia" trebuia să găsească deschideri pentru „nevoia lui de exprimare", şi acestea erau „magie, ocultism... chiromanție, numerologie, fenomene parapsihologice".[65] Unii astrologi asociază planetele Uranus, Neptun şi Pluton de dezvoltarea potențialului de medium.[66] în plus, publicului i se spune că dacă Luna, Mercur sau Venus se află în „casa" a douăsprezecea; dacă Luna se află în Săgetător sau Vărsător; dacă Marte şi Jupiter se află în Rac; sau dacă există o conjuncție Jupiter-Saturn în Taur, toate acestea pot să indice potențial mistic, de medium sau intuitiv.[67] Şi acestea sunt doar o parte din totalul combinațiilor posibile care pot indica lucrul acesta.

Faptul că astrologia depinde adesea de capacitatea de medium este recunoscut atît de către autorități din cadrul ocultismului, cît şi de către astrologii înşişi. în *The Occult: A History* (O istorie a ocultismului), Colin Wilson observă că astrologia, asemenea chiromanției „... depinde aproape în totalitate de o aptitudine de medium".[64] Enciclopedia ocultă Mau, *Myth and Magic* face referiri la astrologi care exce-
lează în interpretarea horoscoapelor ca avînd „puteri intuitive foarte dezvoltate".[69] Astrologul umanist Michael

Shallis crede că prin intuiţie vine cunoşterea astrologică.[70] Astrologul Julien Armistead spune: „Nu cred că poţi citi o diagramă astrologică dacă nu eşti intuitiv".[70]* Astrologul Charles Jaynes pretinde că „el nu crede deloc că o astrologie neintuitivă operează foarte bine, pentru că nu *poate".*[11] (sublinierea noastră). Astrologii Jane Gosselin şi Julien Armistead admit cu sinceritate că ei folosesc capacităţi de medium pentru a interpreta diagrama.[72] Dr. Ralph Metzger, un cercetător renumit al stării de conştientă prin intermediul drogurilor şi al ocultismului, observă în cartea sa *Maps of Consciousness* (Hărţi ale conştientei) ce efect ar avea dezvoltarea ca medium a astrologilor: „... Analiza horoscopului astrologie este într-un fel un cadru pentru percepţia intuitivă. Ştiu despre o femeie, astrolog clarvizionar, care pur şi simplu se uită la diagrama horoscopului şi apoi începe să ‚vadă' viaţa interioară, formele de gîn-dire şi tiparele emoţionale ale clientului ei, aproape ca şi cum s-ar uita într-o minge de cristal"."

Trebuie subliniat faptul că unii astrologi lămuresc sursa intuiţiei şi a capacităţii lor de medium pe care o au. De exemplu, Marcus Allen a scris *Astrology For the New Age: An Intuitive Approach* (Astrologia pentru Noua Eră: o abordare intuitivă). în această carte, el îi mulţumeşte „spiritului meu călăuză pentru perspicacitatea, claritatea şi prezenţa lui".[74]

Deci ceea ce am văzut aici este că, în ciuda pretenţiei de a fi ştiinţifici, astrologii admit adesea că practica lor

implică aptitudini de medium, iar unii admit chiar că au spirite călăuză. Desigur că nu toți astrologii ar admite că au un spirit călăuză, dar nu este oare interesant faptul că cei care nu admit că ar avea spirite călăuză au aceleaşi puteri ca cei care admit lucrul acesta?

SECȚIUNEA III

Astrologia contra credinței creştine

9. Ce cred astrologii despre Dumnezeu?

Dacă un astrolog ar pretinde că este creştin, că frecventează biserica şi că citeşte Biblia, şi ar mai pretinde că practica lui în astrologie este compatibilă cu credința lui creştină, l-am crede*? Există vreun conflict între credința creştină şi astrologie? Ce le-am spune unor creştini laici care cred că nu-i deloc greşit să-şi consulte zilnic horoscoapele? Dacă le-am" cere astrologilor practicanți să-şi exprime pe scurt convingerile despre Dumnezeu, cei mai mulți ar spune cam aşa: Pentru ei, ideea de panteism (totul este Dumnezeu; Dumnezeu este totul) defineşte concepția lor despre Dumnezeu. Alții spun că nu se o-pun credinței în Dumnezeu, în orice formă doreşte cineva să creadă. Ceea ce este clar e faptul că aproape 100% dintre astrologi nu-şi formează concepțiile lor despre Dumnezeu din citirea Bibliei.

Astrologul care şi-a format concepția despre Dumnezeu din alte date decît Biblia are un Dumnezeu diferit de Dumnezeul Bibliei. El este mai în acord cu concepția obişnuită care învață că „Dumnezeu este Tatăl tuturor şi că toți oamenii sunt frați". Fie că eşti ateu, hindus, budist, musulman, fie că ai orice altă concepție despre Dumnezeu, lucrul acesta nu-i deranjează deloc. Atîta timp cît astrologia este recunoscută, lor nu le pasă ce cred ei despre Dumnezeu. Această este concepția despre Dumnezeu pe care o acceptă ei. Cu toate acestea, astrologii se opun credinței într-un Dumnezeu care defineşte anumite acțiuni şi fapte ca fiind greşite - păcătoase -, şi este evident că astrologii se opun unuia care crede într-un Dumnezeu care condamnă practica astrologiei. în fine, asemenea majorității oamenilor din această lume, ei nu acceptă concepțiile Domnului nostru Isus Cristos care a spus: „Nimeni nu vine la Tatăl decît prin Mine" (Io.l4:6). Adică, ei nu cred că Isus este Mîntuitorul lumii care le iartă păcatele prin moartea Sa pe cruce şi prin credința noastră în El (Io.3:16; 5:24; 6:47).

Mulți astrologi îl definesc pe Dumnezeu într-un asemenea mod, încît concepția lor merge mînă în mînă cu o concepție ocultă despre lume şi viață. De exemplu, pentru majoritatea dintre aceştia, Dumnezeu este văzut ca existînd sub forma unei puteri divine, şi într-un a-numit sens întreaga viață şi întreaga natură sunt văzute ca fiind divine.[75] De aceea, astrologul-vrăjitor Sybil Leek scrie: „Dumnezeu este în oricine", inclusiv în natură, şi ea nu

vede nici un conflict în folosirea astrologiei ca mijloc major de practicare a vrăjitoriei.[76] Un alt astrolog afirmă că astrologia este o „afirmare a ordinii divine în univers", care ne permite „să ne raliem la energiile naturii" şi să ne dăm seama că „planetele sunt sursa noastră de energie..."[77] Un alt astrolog afirmă că adevărații astrologi sunt „vindecători" orientați spiritual care ştiu că ei sunt „doar canalul prin care curge Puterea inerentă în creație" şi „nimic altceva decît canalul prin care pot curge energiile".[78] Din nefericire, cînd astrologii se îndreaptă spre natură şi creație în căutarea înțelepciunii sau împuternicirii divine, „natura" devine adesea un „paravan de fum" (o concepție deghizată despre lume şi viață) ce permite spiritelor sau demonilor să furnizeze astrologilor puteri oculte. Această putere include revelație, intuiția de a oferi informații din horoscop înspăimîntător de adevărate despre o persoană. Din nou, cînd astrologii oferă acest gen de informații, faptul acesta este foarte asemănător cu ceea ce se întîmplă atunci cînd spiritiştii oferă oamenilor informații prin puterea spiritelor lor călăuză.

în plus, astrologia îl respinge cu adevărat pe Dumnezeu în locul creației Lui. Atît ideea unui Dumnezeu creator personal, cît şi cea a responsabilității omului înaintea Lui sunt abandonate. Rezultatul este că oamenii nu mai sunt responsabili înaintea lui Dumnezeu, ci față de ei înşişi şi față de o forță impersonală.

în concluzie, astrologia respinge învățătura biblică despre Dumnezeu şi adoptă concepții oculte care dau creației lui Dumnezeu gloria ce I se cuvine doar lui Dumnezeu. După cum afirmă dr. Robert Mo-rey, „este idolatrie să acorzi stelelor ceea ce aparține *doar* lui Dumnezeu care le-a creat".[79]

10. Ce crede astrologia despre Isus Cristos?

E limpede că astrologia este gata să accepte orice concepție despre cine este Isus Cristos cu excepția concepției pe care Isus însuşi a învățat-o şi pe care o învață Biblia. Al doilea lucru ce trebuie observat este faptul că astrologii adoptă în mod tipic o concepție ocultă despre Cristos (de exemplu, că Isus Omul a fost reîncarnat pe pămînt şi că „Isus Cristos" este „eul nostru superior"). Să observăm concepțiile a doi astrologi de seamă despre Isus Cristos. Ronald Davison este „astrologul cel mai renumit al Angliei încă în viață" şi a fost redactorul publicației *The Astrologers Quarterly* încă din 1959. El afirmă: „Istoria celei mai perfecte Ființe care a fost vreodată încarnată pe pămînt vorbeşte despre sacrificiul suprem de pe cruce... cu scopul de a plăti orice datorie karma a lui rămasă din trecut..."[80] Să observăm aici faptul că acest astrolog prestigios crede că Isus a fost doar un alt spirit care a fost reîncarnat pe pămînt. Davison vede moartea lui Cristos pe cruce ca fiind necesară pentru plătirea prețului propriilor Lui „păcate" (karma).

Marcus Allen este un alt exemplu de astrolog de profesie care are o concepție ocultă despre Cristos. El

crede că Isus Cristos este acum eul ocult superior al fiecăruia dintre noi. Astfel, el afirmă: „Cristos a avut toate cele şapte planete antice... toate unindu-se în Peşti... astfel că El a fost Peştele suprem, absolut... şi astfel El a inaugurat era Peştilor care acum se termină odată cu ivirea zorilor Erei Vărsătorului, care este inaugurată de cea de-a doua venire a vieții lui Cristos în interiorul fie-căruia dintre noi... în Era Vărsătorului, fiecare este Avatar, fiecare este pus pe aceeaşi lungime de undă cu eul lui superior...".[81]

Ceea ce spune Allen este că Isus Cristos a fost ilustrația supremă a temperamentului sau personalității Peştilor. Totuşi, ceea ce crede Allen este că întrucît Era Peştilor e acum pe sfîrşite şi începe Era Vărsătorului, cea de-a doua venire a lui Cristos reprezintă începutul unei perioade de „stare de conştientă" mai înaltă pentru toți oamenii. Cu alte cuvinte, acest astrolog de profesie trage concluzia că însuşi Cristos, prin „întoarcerea" Sa, este echivalent cu apariția stării de conştientă ocultă a întregii umanități. Această concepție este în conflict cu ceea ce învață Biblia. Scriptura învață că Isus Cristos este pe deplin Om şi pe deplin Dumnezeu într-o singură Persoană, singurul Fiu al lui Dumnezeu şi Mîntuitorul lumii, care Se va întoarce într-o zi într-un mod fizic si vizibil pe pămînt (Mt.24:l-35; Io.lrl; 3:16; 10:30; Fap.Hl).

11. Ce crede astrologia că este problema fundamentală a omului si soluția ei?

Cei mai mulți astrologi cred că problema omului constă în faptul că el nu este în armonie cu forțele şi energiile divine ale universului. El trebuie să se unească cu această armonie. Prin urmare, pentru mulți astrologi, mîntuirea nu constă în iertarea de păcat (cei mai mulți astrologi nu cred în păcat într-un sens biblic), ci mai degrabă într-o iluminare în ce priveşte tiparul divin ce stă la baza universului despre care ei spun că guvernează universul. „Mîntuire" înseamnă să devii conştient de efectul puternic al acestor tipare sau modele cereşti. Mulți astrologi cred că printr-o „conştientă superioară", care este chipurile o unire cu „impulsul" divin, aceasta va aduce în cele din urmă o Unire mistică cu ceea ce ei numesc „Dumnezeu" sau realitatea ultimă. Astrologul Dane Rudhyar a scris despre cel care acceptă astrologia că „învață să-şi identifice conştienta şi voința cu ajutorul tiparelor şi ritmurilor ‚cereşti"\ El continuă să spună că persoana respectivă „devine una cu principiile ordinii universale, pe care mulți le numesc ‚Dumnezeu"'.[82]

Pe de altă parte, Biblia învață că noi suntem creaturi rebele care îl ignoră cu bună ştiință pe Dumnezeu şi care comit păcate nesfîrşite. Mîntuirea este un dar gratuit care ne salvează de mînia lui Dumnezeu contra păcatului nostru şi se bazează pe credința noastră că Isus Cris-tos a murit pentru noi şi pe primirea acestui dar prin credință (Io.3:16; Rom.5:M0; Ef .1:7; 2:8-9; l.Pt.2:24).

In plus, cei mai mulți astrologi de asemenea cred în reîncarnare (un sondaj a făcut cunoscut faptul că aproape 75% din astrologi cred lucrul acesta[83]). Reîncarnarea învață că oamenii vor tot muri şi vor reveni la viață, şi că în cele din urmă vor ajunge înapoi la starea lor inițială de unitate cu Dumnezeu. Astrologia este privită ca un ghid şi ca o unealtă pentru a-i ilumina pe oameni pe parcursul fiecărei vieți, pentru a evita adăugarea mai multor karma, şi astfel grăbind ziua
cînd ei îşi vor atinge adevărata lor natură divină. Cu toate acestea, Biblia ne învață că nu avem un număr nesfîrşit de vieți pentru a ne perfecționa; noi avem doar o singură viață în care trebuie să hotărîm fie să acceptăm iertarea lui Dumnezeu, fie să ne confruntăm după moarte cu dreapta Lui judecată (Evr.9:27; Ap.20:10-15).

12. Ce spune Biblia despre astrologie?

Biblia ne învață că astrologia nu numai că este o activitate inutilă (fără valoare), ci este şi activitate atît de rea, încît chiar şi prezența ei arată că judecata lui Dumnezeu a avut loc deja (Fap.7:42-43). Atît ca filozofie, cît şi ca practică, astrologia respinge adevărul cu privire la Dumnezeul cel viu şi în loc de aceasta îi conduce pe oameni spre obiecte fără viață, stele şi planete. Aşa cum îşi bate joc de idoli, tot aşa Biblia îşi bate joc de astrologi şi de practica lor (Is.47:13).

Totuşi, lucrul acesta nu i-a împiedicat pe cei mai mulți astrologi să pretindă că Biblia sprijină în mod favorabil astrologia. Jeff Mayo, fondatorul Şcolii Mayo de astrologie, afirmă: „Biblia este plină de referințe astrologice".[84] Joseph Goodavage, autorul cărții *Astrology: The Space Age Science* (Astrologia: ştiința erei spațiului) şi al cărții *Write Your Own Horoscope* (Scrie-ți propriul tău horoscop), susține că „Biblia este plină" de filozofia astrologiei.[85]

Astrologii „justifică" astfel de afirmații în acelaşi mod în care multe secte citează Biblia ca dovadă a propriilor lor învățături false şi nebiblice. Ei sucesc Scripturile pînă cînd acestea învață ceva contrar Bibliei.[86] Orice pasaj din Scriptură care respinge asemenea învățături greşite este pur şi simplu trecut cu vederea, interpretat greşit sau eliminat. Se poate dovedi că fiecare text pe care astrologii îl citează pentru a dovedi că Biblia sprijină astrologia a fost fie interpretat, fie aplicat greşit.[87] Aşa cum uleiul şi cu apa nu se pot amesteca, Biblia şi astrologia sunt total ireconciliabile. Chiar şi necreştinii admit faptul că există un „zid ideologic permanent între cele două concepții".[88]

Creştinismul s-a opus astrologiei în decursul istoriei pentru trei motive biblice. Mai întîi, Biblia respinge astrologia în mod categoric ca pe o practică inutilă (fără valoare). Dovadă a acestui fapt este Isa-ia 47:13-14, unde Dumnezeu afirmă: „Toate sfaturile pe care le-ai pri-
mit n-au făcut decît să te obosească peste măsură! Lasă-i pe astrologii tăi să iasă în față, cei care privesc fix stelele

ca să facă preziceri lună de lună, să te salveze de ceea ce vine peste tine. Fără îndoială că ei sunt ca miriştea; focul îi va arde de tot. Ei nu se pot salva nici pe ei înşişi...". Aici putem să vedem că, mai întîi, Dumnezeu condamnă sfatul astrologilor babilonieni. în al doilea rînd, Dumnezeu spune că prezicerile lor bazate pe stele nu-i va salva de ceea ce va veni în viitor: judecata lui Dumnezeu. In al treilea rînd, Dumnezeu spune că sfatul astrologilor nu numai că nu are valoare pentru alții, dar nu-i poate salva nici chiar pe astrologii înşişi. (Vezi şi Dt.4:19; 17:2-5; 18:9-11; 2.Re. 17:16; 23:5; Ier.8:2; 19:13; Ez.8:16; Am.5:26-27.)

Al doilea motiv biblic pentru care creştinismul s-a opus astrologiei în decursul istoriei este acela că Dumnezeu interzice practicile oculte. Astrologia este în esență ghicire. Ghicirea este definită de *Webster's New Collegiate Dictionary* (1961) ca „actul sau practica de a prevedea sau a prezice evenimente din viitor sau de a descoperi cunoştințe ascunse", în *Webster's New World Dictionary* (1962) este definită ca „arta sau practica de a încerca să prezici viitorul sau necunoscutul prin mijloace oculte". Deoarece este o artă ocultă, Dumnezeu condamnă ghicirea ca fiind rea şi ca o grozăvie înaintea Lui şi spune că duce la contactul cu spirite rele numite demoni (Dt.l8:9-13; l.Cor.lO:20).

în fine, Biblia respinge astrologia deoarece îi conduce pe oameni la oribilul transfer afectiv al devotamentului şi fidelității lor de la Dumnezeul infinit al universului la

lucrurile pe care le-a făcut El. Este cam aşa cum ai acorda operelor de artă tot meritul, onoarea şi gloria, ui-tînd complet de marele artist care le-a făcut. Nici un astrolog, mort sau viu, nu ar atribui operele lui Rembrandt sau Picasso picturilor inselor, şi totuşi ei fac lucrul acesta cu Dumnezeu ca o practică stabilită prin obişnuință. Şi totuşi Dumnezeu este infinit mai vrednic de onoare decît oamenii, un Dumnezeu care „a făcut cerurile şi pămîntul" şi în ale cărui mîini este însăşi suflarea de viață (Gen.Ll; Dan.5:22-23).

13. Sprijină cartea Daniel practicarea astrologiei?

Astrologii spun adesea că în cartea Daniel este dovada faptului că Dumnezeu acceptă astrologia. Mai întîi, ei spun că acest lucru este
adevărat deoarece Dumnezeu L-a făcut pe Daniel conducătorul astrologilor şi magicienilor în Babilon (Dan.2:48). în al doilea rînd, dacă el a fost conducătorul tuturor „înțelepților" babilonieni, trebuie cu si guranță să fi fost versat în astrologie, deoarece Babilonul era foarte bine cunoscut pentru practicile lui astrologice. Dar lucrul acesta nu este adevărat. De ce? Primul motiv pentru care acest lucru nu este adevărat este că relatarea biblică despre Daniel atribuie în mod limpede tot succesul lui Daniel doar lui Dumnezeu, nu presupusei lui practicări a astrologiei (Dan.l:17; 2:27-28; 4:17-18). în al doilea rînd, Daniel era un om pios care, conform propriei sale

mărturii, detesta practicile rele şi idolatre din Babilon (Dan.l:8; 4:27). în al treilea rînd, este de neînchipuit că Dumnezeu i-ar fi permis lui Daniel să se ocupe chiar cu acele practici pentru care naţiunea însăşi se afla acum sub judecată (astrologie, idolatrie, etc). în al patrulea rînd, dovada că Daniel nu a îmbrăţişat astrologia se vede din faptul că el a subliniat eşecurile constante ale astrologilor babilonieni comparativ cu adevărata cunoştinţă pe care o dă Dumnezeu. Departe de a aproba astrologia, Daniel a respins-o şi i-a îndreptat pe oameni spre adevăratul Dumnezeu. Aşadar, întreaga carte Daniel dezvăluie inutilitatea astrologiei. Astrologii au avut o rată a eşecului de 100% în comparaţie cu singurul Dumnezeu adevărat (Dan.2:27-28; 4:7; 5:7-9,12-13,17).

Dumnezeu era Cel suveran, dar regii babilonieni au făcut apel la stele pentru sfat şi L-au ignorat pe adevăratul Dumnezeu. De exemplu, în Daniel capitolul 5 El pronunţă judecată asupra conducătorului babilonian Belşaţar, afirmînd: „Dar tu, fiul lui, o Belşaţar, nu te-ai umilit, deşi ştiai toate acestea. în schimb, te-ai înălţat pe tine contra Domnului cerurilor... ai lăudat dumnezeii... care nu pot să vadă sau să audă sau să înţeleagă. Dar tu nu L-ai onorat pe Dumnezeu care ţine în mîna Lui viaţa ta şi toate căile tale" (Dan.5:22-23). Cînd gloria şi puterea divină sunt date „dumnezeilor" cerurilor şi nu lui Dumnezeu care a făcut cerurile, Dumnezeu spune că ei „au schimbat adevărul lui Dumnezeu cu o minciună şi s-au închinat şi au slujit lucrurilor create mai degrabă decît Creatorului -

care este lăudat pentru totdeauna" (Rom.l:25). De fapt, acesta este tocmai motivul pentru care vine judecata lui Dumnezeu. Ea vine pentru că oamenii îl ignoră şi înăbuşă adevărul în nelegiuire; astfel că „mînia lui Dumnezeu este dezvăluită din cer contra oricărei nelegiuiri şi ticăloşii a oamenilor care trec sub tăcere adevărul prin nelegiuirile lor, deoarece ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu le este făcut limpede, pentru că Dumnezeu a făcut să le fie limpede. Căci, de la crearea lumii, calitățile invizibile ale lui Dumnezeu - puterea Lui eternă şi natura Lui divină - au fost clar văzute, fiind înțelese din ceea ce a fost făcut, aşa că oamenii sunt fără scuză. Pentru că deşi L-au cunoscut pe Dumnezeu, nici nu L-au glorificat, nici nu I-au adus mulțumiri, ci gîndirea lor a devenit fără sens, si inimile lor nebune s-au întunecat. Desi au pretins că sunt înțelepți, au devenit nebuni şi au schimbat gloria Dumnezeului nemuritor" cu nişte idoli falşi (Rom.l:18-23).

Cu alte cuvinte, astrologia este condamnată în Biblie, deoarece însăşi practica ei indică o formă de idolatrie aflată deja sub judecată divină: „Dar Dumnezeu S-a întors [de la ei] şi i-a abandonat închinării la corpurile cereşti" (Fap.7:42).

în concluzie, astrologia este respinsă în Biblie deoarece 1) este inutilă şi fără valoare, 2) constituie punerea în legătură cu puterile oculte şi 3) este o formă de idolatrie (punînd cerurile în locul lui Dumnezeu). Astfel, ea 1) nu are putere să-i mîntuiască pe oameni din păcatele lor, 2) îi

expune pe oameni la înşelare demonică şi 3) îl privează pe Dumnezeu de gloria care I se cuvine.

14. Există ceva de genul astrologiei creştine?

Tocmai am văzut că Biblia respinge categoric astrologia. Orice studiu cuprinzător al istoriei creştine prezintă o mărturie puternică contra astrologiei, în ciuda pretenţiilor astrologilor asupra contrariului.[89] Singura perioadă scurtă în care unii din biserică au „îmbrăţişat" astrologia a fost o perioadă în care Biblia însăşi a fost în mare parte respinsă, şi biserica era plină de practici rele, de imoralitate şi de pă-
ginism.

în ciuda tuturor acestor lucruri, există trei categorii de oameni care sunt astrologi şi care totuşi pretind că au o credinţă creştină: 1) cei care pretind că sunt creştini doar pentru că trăiesc într-o ţară „creştină" sau au fost crescuţi într-un mediu creştin, totuşi nu au nici o legătură cu vreo biserică sau cu vreo credinţă doctrinară; 2) cei care practică o
formă falsă de creştinism si frecventează o biserică ce nu este biblică; şi 3) cei care spun că acceptă autoritatea biblică, dar care totuşi practică astrologia. Cu toate acestea, nimeni nu poate să rămînă *în mod logic* fidel atît creştinismului, cît şi astrologiei. Vom examina acum pe scurt aceste trei categorii.

Categoria 1 - Mulți astrologi *pretind* că sunt creştini, dar în realitate sunt ostili creştinismului! Dr. Robert Morey a observat: „Chiar dacă majoritatea astrologilor pretind că sunt creştini, ei sunt în general ostili învățăturilor creştinismului istoric si biblic".[91] Aceşti oameni ca-re pretind că sunt creştini ar admite probabil în sinea lor că au o preferință pentru ocultism (oricum l-ar defini ei) şi că nu sunt creştini *în sens biblic.*

Categoria 2 - Apoi sunt cei care au o afiliere moderată pînă la puternică față de o biserică, care spun că sunt creştini, dar cu toate acestea resping Biblia ca autoritate finală în probleme de astrologie. Ei cred de obicei în Dumnezeu într-un sens general. Ei nu admit că-L cunosc pe Dumnezeu în mod personal, şi arată puțin interes pentru naşterea din nou (Io.3:3-8). Deoarece aceşti oameni practică astrologia şi resping instrucțiunile lui Dumnezeu privitor la acest subiect, li se pot aplica următoarele versete. „Ei pretind că-L cunosc pe Dumne-zeu, dar prin acțiunile lor îl neagă" (Tit 1:16). Sau: „Dacă pretindem că avem părtăşie cu El, totuşi umblăm în întuneric, mințim şi nu trăim adevărul" (l.Io.l:6). Sau: „Omul care spune: ,îl cunosc', dar care nu face ceea ce porunceşte El [Dumnezeu] este un mincinos, şi adevărul nu este în el. Dar dacă cineva ascultă de Cuvîntul Lui, iubirea lui Dumnezeu este cu adevărat făcută completă în el. Prin aceasta cunoaştem că suntem în El: cine pretinde că trăieşte în El trebuie să umble aşa cum a umblat Isus" (l.Io.2:4-6).

Este trist să spunem că mulți americani cred că mediumul Jeane Dixon este o creştină bună. Cu toate acestea, în cartea ei *Yesterday, Today and Forever* (Ieri, azi şi pentru totdeauna) ea afirmă că a fost călăuzită de Duhul Sfînt în unirea creştinismului cu astrologia.[92] Ea pretinde:

> „Unii din prietenii mei consideră aceasta ca o practică ciudată pentru o romano-catolică. Totuşi, după cum înțeleg eu, biserica catolică şi multe alte organizații religioase n-au condamnat niciodată studiul astrologiei... N-am experimentat niciodată vreun conflict între credința mea şi îndrumarea pe care am primit-o din partea bisericii mele pe de-o parte şi cunoştința pe care o găsesc în stele pe de altă parte... de fapt, mare parte din ceea ce ştiu despre astrologie am învățat de la un preot iezuit, care a fost unul dintre cei mai bine informați specialişti pe care i-am întîlnit vreodată".[93]

Ea relatează că a fost călăuzită printr-o serie de viziuni să adopte astrologia. Ea spune că din aceste viziuni a descoperit:

> „răspunsul care ar putea să împace datele Scripturii cu cele ale astrologiei... acum înțeleg de ce, în viziunea mea, fiecare apostol a fost asociat cu un semn zodiacal diferit, căci fiecare

mi-a fost revelat ca fiind arhetipul acelui semn. Fiecare [apostol] întruchipa toate caracteristicile intelectuale şi emoţionale ale propriului său segment din Zodiac... acest adevăr simplu şi totuşi profund a fost mesajul pe care l-am primit atît prin meditaţiile mele, cît şi în viziuni ulterioare din decursul următoarelor săptămîni".[94]

Ea conchide:

„... Astrologia se potriveşte în planul lui Dumnezeu pentru omenire, ajutîndu-ne să ne înţelegem atît talentele, cît şi defectele. Fiind mai bine informaţi cu privire la noi înşine, apreciind punctele noastre tari şi fiind conştienţi de slăbiciunile noastre, vom fi mult mai bine echipaţi să îndreptăm tot ceea ce suntem înspre slujirea Domnului".[95]

(Pentru a înţelege de ce greşeşte Jeane Dixon cu privire la concepţiile ei asupra astrologiei, vezi comentariile de mai jos în cadrul Categoriei 3.) Continuînd să discutăm despre cei ce se clasifică ca astrologi creştini, trebuie să admitem cu părere de rău că în ciuda a tot ceea ce spune Biblia contra astrologiei, au existat cîţiva creştini adevăraţi care au îmbrăţişat concepţii astrologice.

Categoria 3 - Dr. John Warwick Montgomery se referă la oamenii de ştiinţă luterani, Tycho Brahe şi Johann Kepler ca la nişte creştini care „erau convinşi că astrologia

nu este incompatibilă cu revelația divină".[96] Ne-a scris un bărbat care pretindea că este un „astrolog profesionist creştin" şi care dorea ca noi să ştim că el nu găseşte „nici o poruncă clară sau specifică contra legăturii dintre astrologie şi Biblie". Prezentîndu-ne mijloacele lui de apărare, el spunea: „Este adevărat, astrologii sunt chemați să dea socoteală pentru... întrebuințarea greşită a talentelor lor — aşa cum sunt profeții, preoții şi regii -, dar nu sunt chemați să nege sau să evite exercitarea acelor talente". El a continuat să spună:

> „într-adevăr, *închinarea* la ,armata (oastea) de stele aşa cum este tradusă în NIV e interzisă celui credincios; la fel ca *închinarea* la bani sau ,înaintea regelui'; dar o *respectare* şi o *administrare* a forțelor economice şi politice nu numai că este permisă, ci este şi cerută" .
>
> „Scriptural vorbind, doar dacă se presupune că astrologia este o ghicire putem să o găsim în afara limitelor permise poporului lui Dumnezeu; şi cea mai mare parte a consilierii astrologice prin natura ei nu este legată de ghicire. Mai mult, deşi avertismentele din Scriptură cu privire la ghicire par să fie absolute, găsim comparînd Scriptura cu Scriptura, că poporului legămîntului i s-a dat din partea divină un oracol, Urim şi Tumim, care trebuia să fie folosit *doar de mîiniîe*

celui care era membru al Comunităţii Legămînutului".

„Concluzia practică este că e greşit pentru credincioşi să treacă pe listă talentele celor necredincioşi atunci cînd doresc să discearnă voia lui Dumnezeu - lucru cu care sunt cu totul de acord; pentru că, dacă face aşa, persoana aceea se expune unui risc spiritual", (sublinierea noastră; cu alte cuvinte, el crede că li se permite creştinilor să consulte astrologi creştini - ca acest individ!)

„Este concluzia mea, deci, că astrologia - asemenea oricărei alte arte sau ştiinţe omeneşti, cum ar fi fizica nucleară sau psihoterapia, poate fi folositoare cînd este practicată în supunere faţă de Domnia lui Isus Cristos, dar este periculoasă spiritual sau psihologic atunci cînd este practicată în spiritul lumii, al cărnii sau al diavolului".[97]

Acesta este în esenţă acelaşi argument pe care îl folosesc „parapsi-hologii creştini". (Parapsihologii creştini studiază ştiinţific ocultismul şi, printre altele, îl aplică bisericii.) Asemenea astrologilor creştini, ei susţin că în Vechiul Testament se condamnă practicile spiritiste şi cele legate de un medium (Dt.l8:9-12) doar în vederea celor care abuzau de aceste practici ori le foloseau greşit, dar că nu se au în vedere cei ce foloseau astfel de practici „în

mod etic", „cu înțelepciune", cu motive bune şi pentru gloria lui Dumnezeu.[98] Cu toate acestea, astrologii şi parapsihologii creştini ignoră faptul că Dumnezeu a numit în mod specific aceste practici în şi prin ele însele ca fiind rele. Dumnezeu însuşi n-a făcut nici o distincție subtilă între astfel de practici. Dovadă a faptului că nu există o astfel de linie de demarcație care să fi fost trasată de Dumnezeu cu privire la astrologia creştină sau la spiritismul creştin se vede în faptul că Dumnezeu face asemenea distincții subtile atunci cînd ele sunt importante. Dacă astrologia creştină sau spiritismul creştin ar fi importante pentru creşterea spirituală, ne-am aştepta din partea lui Dumnezeu să fi făcut o astfel de distincție. La urma urmei, Dumnezeu a procedat astfel în multe cazuri. De exemplu, sexul este lăudat în cadrul căsătoriei, dar este condamnat în afara căsătoriei sau între persoane de acelaşi sex. Dumnezeu spune de asemenea că anumite mîncăruri şi băuturi sunt permise într-o situație, dar nu în altă situație (Rom.l:26-27; 14:20; l.Cor.6:18). Argumentul de bază al astrologului creştin este că astrologia poate fi benefică atîta timp cît nu ne *închinăm* la stele (ceea ce ar fi idolatrie) sau nu ne ocupăm de *ghicire* („arta sau practica de a încerca să prezici viitorul prin mijloace oculte"), dar aceasta este o concluzie falsă. Este o concluzie care se bazează în mare parte pe pragmatism (dacă funcționează, este în regulă). Ei spun că astrologia „funcționează" şi este „folositoare", prin urmare n-ar trebui să fie condamnată. Dar dacă acest raționament este adevărat, atunci de ce să

nu încercăm să dezbrăcăm toate formele de ocultism de ghicirea şi idolatria lor şi, în calitate de creştini, pur şi simplu să culegem „înțelepciunea" şi valorile
lor practice? Dar argumentele astrologilor creştini nu se adresează niciodată acestor opt probleme importante: 1) Poate astrologia cu adevărat să fie separată de legăturile ei oculte? 2) Sunt oare premizele şi principiile de bază ale astrologiei corecte din punct de vedere ştiinţific? 3) Se poate spune oare că astrologia este preocupată în vreun sens de principiile morale? 4) Justifică Scriptura într-adevăr practica astrologiei pentru vreun scop? 5) Care sunt riscurile şi consecinţele neprevăzute ale practicării astrologiei (vezi întrebarea 23)? 6) De ce ar interzice Dumnezeu astrologia dacă ar fi cu adevărat aşa de folositoare? La urma urmei, ar condamna Dumnezeu total vreo practică dacă ar fi chiar întrucîtva bună? 7) „Consilierea" astrologică implică în mod tipic ghicirea. De exemplu, foşti astrologi precum Karen Win-terburn ne-au spus că pur şi simplu nu poţi face astrologie, chiar şi consiliere astrologică, fără să te angajezi sau să te ocupi cu ghicirea. De asemenea, „Urim şi Tumim" nu puteau fi folosite de către laici şi nu mai sunt în uz astăzi. Folosirea astrologiei în biserică nu poate fi apărată pe baza folosirii străvechi şi în cazuri rare a acestor instrumente; şi 8) *închinarea* înseamnă mai mult decît simpla plecăciune înaintea unui lucru. Este implicat şi acel lucru pe care îl slujim şi căruia îi acordăm *devotamentul* nostru, acel lucru pe care îl lăudăm şi faţă de care manifestăm veneraţie,

acel lucru despre care recunoaştem că ne directionează vieţile si fată de care arătăm reverenţă. Este posibil ca astrologii creştini să nu se proştearnă literalmente înaintea stelelor, însă nici alţi astrologi nu fac lucrul acesta. Dar atît obiectele cereşti, cît şi însăşi astrologia se potrivesc caracteristicilor închinării în viaţa astrologilor* creştini sau necreştini.

SECŢIUNEA IV

O evaluare critică a astrologiei

15. Sunt dovezile ştiinţifice în favoarea astrologiei?

în cadrul ultimei întrebări am răspuns declaraţiilor celor care pretind că există ceva de genul unei astrologii creştine. Vom examina acum dovezile aduse de ştiinţă despre care astrologii susţin că le validează practica. Pentru această broşură, am încercat să asigurăm cele mai bune dovezi ştiinţifice disponibile în interesul pretenţiilor astrologiei. De exemplu, am contactat cea mai mare societate de astrologie care are orientarea cea mai ştiinţifică, Federaţia americană a astrologilor din Tempe, statul Arizona. Această organizaţie oferă spre vîn-zare aproape 1000 de titluri de cărţi, peste 600 de casete şi susţine că este „centrul nervos al astrologiei din America

de astăzi..." Ea susține de asemenea că timp de 50 de ani a fost liderul „învățămîntului şi cercetării astrologice".[99]

Dar literatura pe care au recomandat-o ei ca aducînd cele mai bune dovezi în favoarea astrologiei a fost atît dezamăgitoare, cît şi îndoielnică.[998] Cea mai importantă cercetare pe care au citat-o a fost cercetarea făcută de Gauquelin, pe care o vom discuta mai jos. Trebuie spus mai întîi că mare parte din astrologie nu poate fi testată ştiințific datorită înseşi naturii astrologiei. De exemplu, ea pretinde că e o practică care se bazează pe influențe mistice şi pe interpretările personale şi subiective ale astrologului în cauză care citeşte horoscopul. Iată de ce (în aceste puncte) astrologia nu poate fi niciodată atestată sau dezmințită *pe baze ştiințifice*. Fenomenele ei se află în afara granițelor ştiinței („intuiție", influențe planetare mistice, corespondențe simbolice, etc). Cu toate acestea, atît astrologii, cît şi cercetătorii ştiințifici ai astrologiei sunt de acord că există principii astrologice precise care merită verificarea ştiințifică.[100] Dar dacă acestea se dovedesc a fi false şi dacă rezultatele practice ale astrologiei sunt explicate *mai bine* prin date neastrologice, atunci singura noastră concluzie este că pur şi simplu nu există nici o dovadă în favoarea veridicității astrologiei.

Dovezile generale pe care astrologii le prezintă pentru a-şi dovedi nevinovăția pot fi împărțite în trei categorii de bază: 1) argumente generale, 2) studii statistice şi 3) rezultate practice (cea de-a treia chestiune este cea mai

importantă si cea care este cel mai des citată. Pentru analiza noastră critică vezi întrebarea 22).

Mai întîi, argumentele obişnuite aşa cum sunt ele prezentate de cei mai mulți astrologi sunt examinate de Kelly şi colaboratorii lui şi sunt rezumate de cercetătorul ştiințific Geoffrey Dean. După cum a notat Dean, Kelly a spus că nici unul dintre aceste argumente nu aduce vreun motiv *solid* pentru a crede în astrologie. (Observațiile din paranteze le aparțin.)

153. Astrologia are o mare vechime şi longivitate. (la fel are şi crima)
154. Astrologia este găsită în multe culturi, (la fel este şi cu concepția pămîntului plat)
155. Mulți savanți mari au crezut în ea. (mulți alții nu au crezut)
156. Astrologia se bazează pe observare, (complexitatea ei sfidează observarea)
157. Există influențe extraterestre, (nici una nu are relevanță pentru astrologie)
158. Astrologia a fost dovedită prin cercetare, (nu este adevărat lucrul acesta)
159. Ne-astrologii nu sunt îndreptățiți să judece, (la fel şi cu cei care judecă crima)
160. Astrologia nu este o ştiință, ci o artă/filozofie, (nu este un motiv de a o crede)
161. Astrologia funcționează, (dovezile sugereaz ă contrariul)

«101

Cea de-a doua categorie de dovezi pe care le aduc astrologii pentru a dovedi validitatea astrologiei vine din anumite studii statistice. Nu putem să amintim aici toate studiile majore, însă putem aminti pe scurt rezultatele negative a patru studii majore. Putem de asemenea să afirmăm că oricare alt studiu de care ştim noi se izbeşte de aceleaşi probleme sau de probleme similare cu acestea.

Este de remarcat faptul că următoarele studii au fost toate revendicate drept dovezi în favoarea astrologiei. Totuşi nimic nu poate fi mai departe de adevăr.

1) *Studiul Mayo-White-Eysenck* a încercat să afle dacă astrologia ar putea prezice personalitatea adulților: anume, că va fi introvertită sau extrovertită. Studiul s-a făcut pe 2.324 de adulți cărora li s-a catalogat punctajul de extrovertire/introvertire pe Inventarul de Personalitate Eysenck. Aceste punctaje au fost apoi corelate cu prezicerile astrologice. Concluzia lor: s-au obținut *unele* rezultate (pe care astrologii le interpretează ca favorabile) ce nu pot fi explicate doar prin simplă coincidență. Alte cinci studii suplimentare au dezvăluit următorul fapt: trei din ele n-au susținut aceste constatări, două le-au susținut. In cele

din urmă, s-a descoperit că rezultatele pozitive pot fi explicate în mod adecvat pe mai multe căi diferite *fără* a se recurge la teorii astrologice. Eysenck însuşi într-o studiu ulterior (confirmat de alţi cercetători) a ajuns la convingerea că „întregul rezultat astrologie al primului studiu s-a datorat aşteptărilor şi familiarităţii subiecţilor cu caracteristicile legate de semnul lor zodiacal".[102] Pe scurt, acest studiu nu poate fi folosit ca dovadă pentru validarea astrologiei.

2) Studiul care a implicat *efectul „Marte" Gauquelin* a devenit un studiu ştiinţific în care s-a verificat dacă datele legate de naşterea a 2.088 de campioni sportivi au fost statistic semnificative conform prezicerilor „astrologice". Concluzia la care au ajuns aceşti cercetători a fost că un număr statistic semnificativ de campioni sportivi s-au născut la o dată cînd Marte s-a aflat între orizontul estic şi meridianul ceresc. Aceasta înseamnă că o corelaţie de 21,65% (din acei campioni sportivi născuţi la data de mai sus) a existat contra unei

corelații în-
tîmplătoare aşteptate de 17,17% (numărul de campioni sportivi care în
mod normal se aştepta să se nască).

Efectul „Marte" n-a fost niciodată confirmat în mod absolut în 20 de ani de studii ulterioare. Tot ceea ce se poate deduce astăzi este: „Succesul replicii [ar putea să fie confirmate aceste statistici?] este o chestiune controversată".[103]

Este semnificativ faptul că, deşi studiul lui Gauquelin este adesea notat de către astrologi ca o confirmare a astrologiei, Gauquelin însuşi a făcut mai mult cercetare decisivă decît oricine altcineva pentru
a-i demonstra netemeinicia. în munca sa, el a căutat posibile influențe *cosmologice* - nu *astroîogice*. (Aşa-numita „neo-astrologie a lui Gauquelin nu are legătură cu astrologia propriu-zisă şi este încă temă de dezbatere.) Cu toate acestea, el a examinat pretențiile astrologiei şi le-a testat în mod amănunțit. într-un studiu, el a folosit 15.560 de subiecți pentru a verifica presupusa influență a zodiacului în legătură cu succesul profesional. Gauquelin a conchis: „Rezultatele au fost în întregime negative".[104] Cînd astrologii au obiectat că „succesul profesional" era „un criteriu mult prea aspru pentru a dezvălui subtilitatea astrală a influențelor zodiacale", Gauquelin a făcut verificări minuțioase suplimentare pentru a le satisface plîngerile şi pentru a-şi demonstra concluziile. (Notă: Astrologii pretind *într-adevăr* faptul că cerurile

influențează probabilitatea succesului profesional.) Cu toate acestea, astrologii au spus că Gauquelin ar fi trebuit să testeze nu succesul profesional, ci *personalitatea,* şi ei au pretins că dacă ar fi făcut aşa, atunci ar fi descoperit o influență reală. Este important să remarcăm aici că, atunci cînd datele păreau să confirme astrologia, astrologii au acceptat criteriul succesului profesional pentru campionii sportivi, dar cînd acelaşi criteriu a demonstrat netemenicia astrologiei, l-au respins. în ciuda acestui fapt, Gauquelin le-a făcut o favoare astrologilor şi a testat trăsături de personalitate cu preziceri zodiacale, în testul său, 52.188 de trăsături de personalitate au fost strînse sistematic de la 2.000 de subiecți. Ce a găsit el? - doar că prezicerile as-troîôgice au primit „o lovitură fatală".[105]

Dacă am citi aproape orice carte scrisă de un astrolog contemporan de orientare ştiințifică, este foarte probabil că îl vom găsi citînd lucrările lui Gauquelin ca dovadă în favoarea astrologiei. Cu toate acestea, exact opusul este adevărat; Gauquelin însuşi nu a pretins niciodată că dovedeşte astrologia. De exemplu, Gauquelin este autorul cărților *The Scientific Basis of Astrology: Mith or Reality* (Fundamentul ştiințific al astrologiei: mit sau realitate) (1973) şi *Dreams and Illu-sions of Astrology* (Visuri şi iluzii ale astrologiei) (1979). Să ascultăm ceea ce Gauquelin însuşi a afirmat cu putere despre validitatea ştiințifică a astrologiei: „Orice încercare, fie din partea astrologilor, fie din partea oamenilor de ştiință de a aduce dovezi

pentru validitatea legilor astrologiei a fost zadarnică. Acum este aproape cert faptul că semnele
de pe cer care au prezidat naşterile noastre *nu au nici o putere* de a ne hotărî destinul, de a ne afecta caracteristicile ereditare sau de a juca vreo parte oricît de neînsemnată în totalitatea afectelor, întîmplătoare sau de altă natură, ce formează structura vieților noastre, şi de a ne modela impulsurile spre acțiune. Confruntată cu ştiința, astrologia modernă şi tradițională pare să fie doctrină imaginară".[106] (sublinierea noastră)

162. Masivul studiu *Guardian-Smithers* a testat 2,3 milioane de oameni, comparînd ocupațiile cu semnele zodiacale. Deşi a fost remarcată o *slabă* corelare, Smithers însuşi a rămas neconvins. El a conchis că cele mai multe date „pot fi explicate pe alte căi" (de exemplu, factori oportuni, obiceiuri sociale, credință în astrologie, etc). Mai tîrziu, o reevaluare suplimentară a studiului lui Smithers a revendicat omisiuni la nivel de proiect. S-a remarcat şi faptul că efectele puteau fi explicate prin factori neastrologici suplimentari.[107]

163. Testul *National Enquirer* a examinat 240 de oameni şi le-a corelat semnul astrologie cu personalitatea. Ei au pretins că 91% din oamenii testați şi-au avut personalitățile determinate de semnul lor zodiacal. Cu toate acestea, un test ulterior n-a reuşit să confirme pretențiile testului *Enquirer.*[108]

în concluzie, dovezile ştiinţifice citate în favoarea astrologiei se arată a nu fi deloc dovezi. Exact opusul este adevărat - de fapt, ştiinţa infirmă astrologia.

16. Care sunt dovezile ştiinţifice contra astrologiei?

Dovezile ştiinţifice contra astrologiei sunt extrem de convingătoare. Totuşi, răspunsul astrologilor este pur şi simplu acela de a ignora aceste dovezi. Astrologia a trăit totdeauna în propria ei lume izolată, surdă la toate asalturile. Aşa cum remarca un critic: „Situaţia nu este ajutată de atitudinea tipică astrologilor faţă de dovezile efective atît de bine descrise de Levy (1982), care conduce serviciul cel mai mare din Australia de evaluare computerizată a diagramelor: ,Am deseori sentimentul, după ce vorbesc cu astrologii, că ei trăiesc într-o lume a fanteziei mintale, un fel de univers astrologie în care nu sunt
permise explicaţii în afara celor astrologice, şi că dacă evenimentele din lumea reală nu corespund noţiunilor sau prezicerilor astrologice, atunci va trebui să se inventeze o altă tehnică astrologică care să explice situaţia'".[109]

Printre astrologi există un refuz încăpăţînat de a se confrunta cu realitatea, şi ei manifestă adesea o abordare complet *iraţională.* De exemplu, să notăm comentariile

preşedintelui Asociației Astrologice din Marea Britanie, care este critic față de înclinația astrologilor de a se scuza. El descrie ce poate face un astrolog pentru a „armoniza" prezicerile astrologice cu o persoană care nu se potriveşte cu acestea. In cazul de mai jos, el descrie o persoană care este foarte blîndă, dar despre care astrologia prezice că ar trebui să fie agresivă:

> „Dacă aş găsi o persoană foarte blîndă şi neagresivă cu cinci planete în Berbece, aceasta nu m-ar face să mă îndoiesc că Berbecele înseamnă agresivitate. Aş putea să indic spre Ascendenta Peşte a acestei persoane sau spre legătura dintre Soare şi Saturn a ei sau la linia ei din ‚casa' a douăsprezecea; şi dacă nu am la dispoziție nici una dintre aceste scuze, pot pur şi simplu să spun că persoana nu şi-a împlinit încă potențialul Berbece. Sau, pot să susțin (aşa cum am auzit sus-ținîndu-se) că, dacă o persoană are un *exces* de planete într-un anumit semn, ea va tinde să suprime caracteristicile acelui semn, deoarece se teme că, dacă le va manifesta, le va duce la exces. Dar dacă în ziua următoare întîlnesc o persoană foarte agresivă care are şi ea cinci planete în Berbece, îmi voi schimba atitudinea: voi spune că *trebuia* să fie aşa din cauza prezenței planetelor ei în Berbece".[110]

Astrologia este un mit modern pe care îl cred milioane de oameni. La fel cum milioane de oameni credeau odată că stelele sunt zei, astăzi milioane de oameni cred că stelele le influențează caracterul şi destinul. Totuşi, în ziua de azi, zeci de teste au dat greş în încercarea de *a dovedi* validitatea astrologiei. Natura cuprinzătoare a acestor teste ştiințifice infirmă categoric astrologia. în următoarele întrbări, vom examina unele teste pentru teze specifice ale astrologiei.

17. Ce au dovedit testele despre valabilitatea semnelor zodiacale? (De exemplu, că eşti un Peşte, un Berbece sau un Leu?)

Conform astrologiei, se spune că semnul zodiacal sau zodia unei persoane este de cea mai mare importanță în determinarea caracterului ei general.[111] Analiza unui cercetător a conținutului literaturii astro-logice a dezvăluit 2.375 de adjective specifice pentru cele 12 semne zodiacale. Fiecare semn era descris cam de 200 de adjective (de exemplu, „Leul" este puternic, dominant, dur - un lider înnăscut; „Taurul" este indecis, timid, nesigur - nu este un lider). în acest test, 1.000 de persoane au fost examinate pentru 33 de variabile, incluzînd atractivitate fizică, capacitate de lider, trăsături de personalitate, convingeri sociale şi religioase, etc. Concluzia a fost că acest test nu a reuşit să dovedească nici o prezicere astrológica: „Toate rezultatele noastre pot fi atribuite întîmplării".[m]

S-a efectuat un alt test pentru a se afla dacă planetele au influențat compatibilitatea în căsătorie. Adică, a existat oare vreo indicație semnificativă a unui număr de perechi care, datorită faptului că zodiile lor arătau că ei sunt „compatibili", au rămas căsătorite? Oare cei născuți sub o zodie „incompatibilă" au divorțat? Acest studiu a cuprins 2.978 de perechi care s-au căsătorit şi 478 de perechi care au divorțat în 1967 şi 1968. Acest test a dovedit că zodiile astrologice nu au modificat în mod semnificativ rezultatul din fiecare grup. Cei născuți sub zodii „compatibile" s-au căsătorit şi au divorțat la fel de des ca cei născuți sub zodii „incompatibile"."[3]

Astrologii susțin că oamenii de ştiință şi politicienii sunt favorizați de o anume zodie. Adică, există o presupusă legătură între zodia unei persoane şi şansele ei de succes într-o profesie dată. John McGervy, făcînd cercetări pe această temă, a comparat datele de naştere a 16.634 oameni de ştiință şi a 6.475 politicieni şi nu a găsit nici o corelație care să confirme pretențiile astrologilor. Nu poate exista nici o îndoială în privința faptului că distribuirea zodiilor în aceste două profesii a fost la fel de întîmplătoare ca şi cea pentru publicul larg.[114]

în concluzie, dovezile ştiințifice de astăzi arată că nu există nici o valabilitate în pretenția astrologilor că zodia noastră ne poate influenta viata.

» »

18. Ce au dovedit testele despre valabilitatea horoscopului?

Cel puțin şapte studii independente au indicat faptul că şi printre cei mai buni astrologi există *puțin consens în ceea ce priveşte sem-nificația* unei diagrame.[115]

în plus, alte şapte studii au dezvăluit că cei cărora li se interpretează horoscopul nu pot face deosebire între o diagramă 6orectă sau una greşită. Adică, e la fel de probabil că ar identifica mai degrabă horoscopul altei persoane decît cel al lor ca fiind cel despre care ei cred că îi descrie „cel mai bine". Cu alte cuvinte, testele au arătat că oamenii sunt la fel de mulțumiți cu diagramele greşite (diagrama altcuiva) cum sunt şi cu diagramele corecte. Astfel, cercetătorii au descoperit că interpretările se „potrivesc" oamenilor chiar şi atunci cînd interpretarea a provenit din diagrama greşită. (Aceste rezultate nu pot fi negate sau înlăturate de astrologi care să dea vina pe o interpretare slabă a diagramei sau de astrologi care să susțină că oamenii nu aveau suficiente cunoştințe despre ei înşişi)."[6]

De fapt, multe teste dezvăluie faptul că oamenii nu pot să facă deo-
sebire între diagrame autentice şi diagrame schimbate sau *inversate* în
mod intenționat. Oamenii apreciau diagramele inversate la fel de mult
ca pe cele autentice. Este evident că diagramele inversate sunt diame-
tral opuse diagramelor autentice. Prin urmare, concluzia

pe care au tras-o oamenii din aceste două horoscoape nu putea să fi fost mai greşită decît atît. .;

în concluzie, aceste teste arată că oamenii au tendința să accepte *orice* diagramă ca fiind valabilă dintr-o varietate de motive (cam 20)"[7] total nelegate de teoria astrologică (cum ar fi naivitate, aşteptare, nevoie emoțională, etc.)"[8]

Şi ceea ce este mai rău, cercetătorii au descoperit că astrologii care foloseau diagrame nu erau cu nimic mai buni în aprecierile lor decît acei astrologi care *nu* foloseau diagrame - care mergeau pe ghicite. De fapt, studiul arăta că astrologii care foloseau diagrame au făcut aprecieri chiar ceva mai slabe.[1]"

19. Ce au dovedit testele referitoare la influența Lunii?

Limita de spațiu cere ca să fim succinți. Cu toate acestea, aproape patruzeci de studii n-au reuşit să indice *vreo* „relație cauzală între fenomenele lunare şi comportamentul omenesc".[120]

20. Ce au dovedit testele referitoare la prezicerile astrolo-
gice?

Aceste teste au dezvăluit că prezicerile astrologice au un procent de eşecuri foarte ridicat. De exemplu, un studiu de proporţii a examinat peste *trei mii* de preziceri făcute de astrologi de frunte şi publicaţii astrologice renumite din 1974 pînă în 1979. Acest studiu a dezvăluit un procent de eşecuri de 90% ale prezicerilor astrologice.[121]

Redactorul revistei *Free Inquiry,* Dr. Paul Kurtz, a scris că „s-au făcut testări exhaustive ale pretenţiilor astrologilor pentru a se vedea dacă au vreo valabilitate", şi, în ciuda faptului că astrologii pretind că au record al succesului de 4.000 de ani şi că lucrul acesta vorbeşte de la sine, „zeci de teste ştiinţifice ale rubricilor, diagramelor şi horoscoa-pelor astrologice contrazic în mod clar această pretenţie".[122]

Dovedirea ştiinţifică a faptului că cerurile nu ne influenţează în modul în care pretind astrologii că ar face-o este ceva obiectiv şi exact. Din cîte cunoaştem noi, astrologia a eşuat la fiecare test la care a fost supusă vreodată.

Cu toate acestea, întreaga contestare ştiinţifică a astrologiei încă nu poate să explice cum pot uneori astrologii să ofere clienţilor lor dezvăluiri adevărate (informaţii pe care nu au cum să le cunoască) sau cum de în cazuri rare sunt exacţi în prezicerile lor. După cum vom vedea la întrebarea 22, aceste preziceri „funcţionează" din motive care nu au nici o legătură cu astrologia însăşi. O parte din aceste motive sunt naturale, iar o altă parte din

ele sunt supranaturale, dar în nici un caz ele nu sunt astrologice.

21. Ce cred astrologii despre astrologie?

Se pare că, în ansamblu, mulți sau majoritatea astrologilor nu au o părere prea înaltă despre profesia lor sau chiar despre alți astrologi. Mai întîi, chiar şi unii astrologi admit faptul că cei mai mulți dintre ceilalți astrologi sunt escroci. John Townley, un respectat astrolog american cu 20 de ani de experiență, a admis următoarele: „Aş spune că cei mai mulți dintre cei care acuză astrologia au dreptate. Ei cred că astrologii sunt şarlatani 100%, dar eu aş reduce procentul la 90%. Ei nu sunt neapărat... şarlatani în mod deliberat... [dar] poate că 50% din aceştia vînd cu bună ştiință trucuri cu succes asigurat".[123]

în al doilea rînd, mulți astrologi admit realitatea existenței teoriilor contradictorii şi false din cadrul astrologiei. De exemplu, Kathleen Ru-sso şi Carolyn Burmingham, preşedinte şi vice-preşedinte ai Federației astrologilor ştiințifici admit: „O mare parte din ceea ce a fost propus în trecut şi în prezent de către astrologi este lipsit de temei ,..".[124]

în al treilea rînd, astrologii înşişi admit faptul că multe interpretări ale horoscoapelor sunt nefondate şi nesigure. De exemplu, astrologul John Addey admite: „Cît priveşte regulile practice ale horoscopiei sunt o groază de incertitudini - [în ce priveşte] Zodiacul,,casele', ‚aspectele' - toate prezintă acum probleme irezolvabile...".[125] în plus,

astrologul dr. W. M. Davidson a scris că astrologia este în mare măsură un eşec şi că „multe din interpretările ei sunt doar un morman de generalităţi, presupuneri întîmplătoare...".[126]

în al patrulea rînd, în ce priveşte testele ştiinţifice, Charles Carter, redactor al revistei *Astrology Magazine* şi recunoscut ca a fi „unul dintre astrologii cei mai de seamă şi mai informaţi din lume", afirmă: „Cercetarea statistică, pe care primii astrologi nu puteau s-o realizeze datorită lipsei de date suficiente, a aruncat acum o îndoială conside- r-abilă asupra valabilităţii unor porţiuni din mulţimea mai degrabă incoerentă de tradiţii pe care, pînă în ultimii ani, o reprezenta ştiinţa astrologică".[127] S. Best, redactorul revistei Corelation, jurnalul de specia- litate al cercetării astrologiei, a conchis: „într-adevăr, nu avem altă alternativă. Ori ne punem noi casa în ordine, ori cineva din guvern, mai devreme sau mai tîrziu, va avea marea plăcere să o facă pentru noi ori s-o demoleze cărămidă cu cărămidă".[128]

în concluzie, am aflat că dovezile ştiinţifice contra astrologiei sunt convingătoare şi că astrologia însăşi, potrivit spuselor astrologilor, se află într-o stare de dezorganizare şi confuzie. Aceste descoperiri ne pregătesc să examinăm ceea ce astrologii pretind că este „dovada" cheie a astrologiei - şi anume, faptul că „dă rezultate". Dar trebuie să ne întrebăm, dacă nu este autentică, atunci cum poate să dea rezultate?

22. Dacă astrologia este falsă, cum poate să dea rezultate?

Astrologia dă rezultate din motive care nu au nici o legătură cu astrologia. Să luăm în considerare dilema astrologiei moderne. Orice test efectuat o dovedeşte a fi falsă. Şcolile şi teoriile astrologice se contrazic între ele. Astrologii înşişi sunt deprimaţi de starea în care se află astrologia. Astrologul nu are altă scăpare decît să susţină că *trebuie* să fie autentică din moment ce dă rezultate. Totuşi, dacă putem demostra că nu dă rezultate din motive legate de astrologie, atunci nici un astrolog nu va putea să susţină, din punct de vedere logic, că dă rezultate datorită faptului că este *autentică.* Şi dacă nu este autentică, o campanie masivă de înşelare a consumatorului este strecurată publicului. Dacă un om cumpără o maşină despre care i s-a promis că merge pe benzină şi ea totuşi merge pe putere nucleară, acesta se află într-o situaţie dificilă.

A şti *cum* produce rezultate un lucru anume poate fi mai important decît a şti că el *dă* pur şi simplu rezultate. Dacă astrologia susţine că dă rezultate datorită unor modele cereşti legate de naştere, şi cu toate acestea dă rezultate numai din motive legate de psihologie umană sau, aşa cum vom vedea, de înşelare spiritistă, atunci consumatorul a fost înşelat. I s-au promis cunoştinţe obiective despre influenţe stelare, pentru a-l ajuta să-şi trăiască mai bine viaţa. De fapt, lucrul cu care s-a ales a fost un soi de încredere care în cele din urmă l-a expus ocultismului şi

altor pericole. Astrologia nu e nevoie să fie adevărată pentru a da rezultate, însă motivele *pentru care* dă rezultate o face potențial periculoasă. Dacă astrologia oferă oamenilor ocultism deghizat sub forma unor influențe cerești, este periculoasă atît din
punct de vedere moral, cît și spiritual. Cînd astrologii oferă oamenilor „cunoștințe" despre viitor bazate pe teoriile lor nedovedite sau sub călăuzirea spiritelor, oamenii ar trebui preveniți în privința consecințelor.

Astrologii privesc argumentele aduse contra astrologiei ca fiind lipsite de temei, deoarece astrologia pare să dea rezultate, și cui îi pasă dacă nu putem explica *din ce cauză* dă rezultate.[129]

Dacă oamenii ar ști că astrologia este falsă și că dă rezultate doar prin autoînșelare sau prin intermediul unor spirite demonice, și că de asemenea este periculoasă, putem oare să credem că ar continua să-i consulte pe astrologi? S-a arătat că factorii psihologici pot explica o mare parte din succesul astrologiei.[110] Cum rămîne cu spiritele supranaturale numite demoni? Au ele vreo legătură cu dezvăluirile uimitoare întîlnite uneori în astrologie? Cercetătorul de parapsihologic Bernard Gittelson afirmă:

> „O prietenă de-a mea a fost uimită că, la prima vizită, astrologul ei a fost capabil să ochească exact evenimente majore din viața ei, pe care astrologul n-avea cum să le cunoască, pînă la

> perioade de două săptămîni, timp în care se întîmplase ceva anume cu douăzeci de ani înainte de a se întîlni ei. Cu alte cuvinte, nu fi surprins de ceea ce ştie astrologul tău despre tine".[ul]

Să luăm în considerare următoarea afirmaţie a unui fost astrolog profesionist:

> „... Dacă privim sincer la astrologie, începem să vedem că adepţii acestui sistem - fără să o ştie - bat la uşa prin care se stabileşte comunicarea cu fiinţe spirituale cunoscătoare, totuşi înşelătoare. în cele din urmă, acea uşă se deschide, şi această deschidere produce o schimbare înfricoşătoare în viaţa adeptului. El sau ea se maturizează în dexteritate într-un mod inimaginabil: ca un medium al spiritelor. Fără contactul cu fiinţele spirituale, nu ar exista nici o dezvăluire astrologică. Sau dacă ele vin [fără contactul cu spiritele], atunci ea [informaţia supranaturală] ar proveni aproape în totalitate din presupuneri; şi ele [dezvăluirile supranaturale] ar fi foarte rare".[132]

Dar dacă nu e posibil să facem deosebire între dezvăluirile astro-logice şi cele date prin intermediul lumii spiritelor în general, atunci, în lumina a tot ceea ce am văzut, este mai logic să tragem concluzia că aceste

dezvăluiri uimitoare vin din surse spiritiste - nu de la stele, în plus, dacă astrologia este privită ca o practică ocultă, adeseori folosind şi dezvoltînd capacităţi de médium, şi cînd întîlnim aceleaşi tragedii şi înşelăciuni ca cele întîlnite în spiritism, atunci cum putem oare să-i credem pe astrologi atunci cînd spun că numai stelele sunt cele care ne influenţează?

23. Există pericole pentru cei ce cred sau practică astrologia?

Unele lucruri dau rezultate extrem de bune, dar cu toate acestea foarte periculoase; de exemplu, puşti, dinamită şi grenade.

Pericolele astrologiei (şi ale tuturor formelor de ghicire) se pot împărţi în şase categorii de bază: 1) lezare fizică, 2) îndemnuri la crimă, 3) pierdere economică, 4) lezare psihică, 5) lezare spirituală şi 6) lezare morală.

164. *Lezare fizică* - De exemplu, chiar şi unii astrologi admit faptul că deoarece ea este adesea empirism medical, „astrologia medicală este un domeniu plin cu multe capcane".[133] Astfel, atunci cînd un astrolog îl sfătuieşte pe un client să nu facă operaţie de apendicită copilului său şi ca rezultat copilul moare, lucrul acesta este mai mult decît tragic.[134]

165. *îndemnuri la crimă* - Dr. Kurt Koch observă că „astrologia a fost răspunzătoare de un număr de

sinucideri şi crime".[135] El dă exemple în cărțile lui privitor la efectele negative ale naturii sugestive a astrologiei. Astfel, prezicerile sau sfaturile astrologice ar putea să-i de-temine pe oameni să facă lucruri pe care altfel nu le-ar fi făcut niciodată, iar în unele cazuri acestea au dus la trgedii. De exemplu, o feme-
ie şi-a ucis fiul, deoarece un astrolog i-a prezis că o să se îmbolnăvească mintal. Mama zdrobită a mers la închisoare, astrologul a rămas în libertate.[136] Posibilitățile sunt nesfîrşite: O diagramă dezvăluie un copilaş deformat, de aici rezultă un avort; o societate comercială s-ar putea să dea faliment, astfel casierul delapidează capitalul, etc.

Nu putem decît să ne întrebăm: cîte crime s-au comis datorită astrologiei?

166. *Pierdere economică* - Cînd oamenii cer astrologilor sfat şi consiliere cu privire la investiții financiare şi la o varietate de alte decizii economice - cum ar fi jocurile de noroc, prezicerea vremii sau a culesului recoltei, fluctuații ale bursei de valori, etc. - este loc suficient pentru pierderi sau tragedii financiare.

167. *Lezare spirituală* - Deoarece astrologia este o practică ocultă (ghicire) condamnată în Biblie, lezarea cea mai gravă pe care o face un astrolog este să-şi aducă aportul în a-i abate pe oameni de la Dumnezeu şi de la Cristos - ca să se încreadă într-o filozofie religioasă falsă. Ea nu numai că împiedică mîntuirea personală, ci şi deschide calea spre o

activitate ocultă mai mare care poate avea ca rezultat implicare demonică.

Cum îi conduce astrologia pe oameni în ocultism? O analiză a 14 surse astrologice „standard" a dezvăluit trei semne zodiacale care au în mod special calităţi oculte - Peştii, Scorpionul şi Berbecele. Cei ce se nasc în aceste zodii sunt presupuşi a fi mistici, intuitivi, mediumi, spiritişti, magicieni, clarvizionari, ocultişti, etc.[137] Aceste persoane sunt informate că ele sunt *presupuse* a fi mediumi sau cu tendinţe de me-dium. Oare nu vor încerca mulţi din aceşti oameni, cărora li s-a spus despre natura lor „spirituală", să-şi împlinească „destinul" astrologie sau karmic şi astfel să intre în lumea ocultă?

5) *Lezare psihologică* - Atunci cînd clienţii iau decizii majore pe baza prezicerilor sau calculelor astrologice - decizii legate de sănătate, familie şi copii, afaceri, loc de muncă, sau viitor - atunci există posi-bilitatea unor potenţiale tragedii. Astfel de decizii sunt luate doar pe o bază iraţională sau/şi emoţională şi nu neapărat pe baza unei judecăţi sănătoase sau pe date reale privitoare la problema respectivă. Oricine pretinde cunoaşterea viitorului exercită o influenţă ce poate redi-

recționa radical gîndirea unei persoane. Poate chiar să-i facă pe unii
oameni să ia decizii bazate pe nelinişte şi pe irațional. (Cînd intră în joc şi elementul înşelării demonice, putem fi siguri că se va ajunge mai devreme sau mai tîrziu la prejudicii.)

„Consilierea astrologică" a unor oameni sensibili este plină de potențiale pericole. Cum rămîne cu cei cărora li se spune că s-au născut sub zodia Gemenilor, a cărei „influență" ar putea avea ca rezultat dedublarea personalității? Oare *unele* persoane din zodia Gemenilor, care trăiesc sub povara acestei cunoaşteri, nu vor fi împinse mai aproape de marginea prăpastiei? Cum rămîne cu cei ce încearcă să trăiască conform „naturii lor astrologice", cînd aceasta nu este cu adevărat natura lor? Ce dificultăți sau probleme ar putea apărea de aici?[13]*

Chiar şi astrologii de profesie admit aici existența pericolelor. As-trologul-psihiatru Bernard Rosenblum, un apărător al consilierii prin astrologie, avertizează totuşi că „... proasta reputație cu care trebuie să se mulțumească astrologia se datorează în parte acelor astrologi ce fac preziceri categorice despre moartea, divorțul sau boala oamenilor, precum şi alte afirmații ce sugerează că, tot restul vieții, clientul trebuie să sufere din cauza unei probleme psihologice dificile, pentru a corecta un dezechilibru karmic. Astfel de astrologi manifestă arogan-ță şi insensibilitate dusă la extrem".[139]

Renumitul astrolog Dane Rudhyar observă: „Am primit multe scrisori de la oameni care îmi spun cît de plini de teamă şi de confuzi din punct de vedere psihologic au devenit după consultarea chiar şi a unui foarte cunoscut astrolog şi că li s-a dat o analiză de caracter părtinitoare şi/sau preziceri de boală, de catastrofă sau chiar de moar te".[140] Fostul astrolog Charles Strohmer recunoaşte: „Necazuri majore s-au abătut asupra vieții mele datorită implicării mele în astrologie".[141]

întrucît cele mai multe vizite la astrologi privesc probleme ce au o importanță majoră pentru client; ca de exemplu, decizii majore privitoare la bani, sănătate sau boală, relații, copii, durata vieții sau a vieții soției, etc, oportunitățile de înşelare sunt nesfîrşite.

6) *Lezare morală* — Astrologia nu are un caracter moral. Mai întîi, aproape toți astrologii resping orice standard absolut de moralitate şi preferă o abordare de tip „etică de situație", în care deciziile morale sunt determinate în mod subiectiv — în mare măsură după fantezia şi preferința astrologului. Astrologul Alan Oken afirmă: „Nici O Cale nu este Adevărata Cale, căci în sfera Absolutului nu există Adevăr sau Falsitate, nici bine şi nici rău, nici da şi nici nu".[142]

în al doilea rînd, mulți astrologi resping în mod deliberat valorile morale. De exemplu, astrologul John Manolesco constată: „Valorile religioase şi cele morale sunt în declini ficțiunea aşa-zisei voințe libere, a

obligației morale, şi a valorilor neschimbătoare, eterne au fost demascate drept ceea ce sunt ele - un mit".[143]

în al treilea rînd, astrologii aleg să nu educe publicul din punct de vedere moral. Jeff Mayo, fondatorul Şcolii de astrologie Mayo, subliniază: „Trebuie să se înțeleagă că astrologia nu îndreaptă moravurile; diagrama de la naştere indică puncte slabe şi puncte forte în această privință: decizia de acționa aparține individului".[144]

în fine, astrologul nu este responsabil decît de propriile lui convingeri şi de stelele impersonale care au puțină sau nici o legătură cu comportamentul lui. De exemplu, genurile de tragedii pe care le-am văzut mai sus sunt justificate cu uşurință din partea astrologului printr-un apel făcut la „destinul karmic" al clientului său. Oricare ar fi păcatele sau tragediile din această viață a clientului său, ele nu sunt decît rezultatele unor condiții din viața trecută, care le-au „predestinat". De exemplu, un număr de astrologi deservesc comunitatea ho-mosexuală. Ei s-ar putea să sfătuiască ocazional pe un client în ce priveşte data următoarei relații sau să explice homosexualilor că preferința lor sexuală a fost „determinată" de stele.[145] Chiar şi un astrolog admite că „oamenii au folosit-o [astrologia] atît de adesea ca pe o scuză, ca pe o justificare pentru slăbiciunile şi neajunsurile lor...".[146]

CONCLUZIE: Două relatări reale

Realitatea este că prezicerile astrologice pot avea rezultate tragice în viețile oamenilor. Pentru mulți,

astrologul este un „dumnezeu" şi cuvintele lui sau ale ei au autoritate „divină". Astfel, o interpretare as-trologică poate fi, pentru mulți, echivalentul unei revelații personale de la Dumnezeu însuşi. Să examinăm următoarele istorii adevărate care amplifică problema consilierii astrologice. Un tînăr consultă un astrolog care îl informează că stelele dezvăluie că se va căsători de tî-năr, dar că prima lui soție nu va fi cea „destinată" pentru el. Doar cea de-a doua soție a sa îi va aduce „adevărata fericire". Omul nostru se căsătoreşte de tînăr în mod deliberat pentru a-şi avea prima soție, ca să împlinească profeția, aşa încît să nu piardă şansa aflării celei de-a doua soții care este singura ce-1 va face fericit. Prima lui soție este o soție foarte bună şi devotată şi îi dă naştere la trei copii. Dar după ce s-a născut cel de-al treilea copil, soțul îşi abandonează soția şi familia şi obține mai tîrziu un divorț pe baza propriei lui complicități. Se căsătoreşte cu cea de-a doua soție despre care crede că este cea pe care stelele au destinat-o să-1 facă fericit. Cu toate acestea, după cîteva luni ea s-a alăturat unei secte şi i-a făcut viața mizerabilă; ca urmare, el divorțează de ea.[147]

Astfel, un singur astrolog cu o singură prezicere aduce durere şi tragedie în viața a şase persoane - trei adulți şi trei copii. Să înmulțim acum această putere de prezicere cu milioane de preziceri şi sfaturi astrologice care se dau în fiecare an, şi vom putea vedea potențialul pe care îl are pentru dezastru. Mult prea multe tragedii sunt „aranjate"

prin preziceri astrologice. Modelul este clar: 1) clienții sunt uimiți de dezvăluirile exacte; 2) aceste dezvăluiri generează încredere; 3) încrederea duce la înşelare; 4) înşelarea produce decizii şi acțiuni neînțe-lepte şi imorale; 5) acțiunile rele aduc ruină sau distrugere.[148]

O a doua ilustrație dezvăluie nu numai cît de uşor devine astrologia un vehicol al tragediei, ci şi realitatea războiului spiritual care se ascunde în spatele lucrurilor. Aici vedem modul în care astrologia produce o teamă şi o disperare irațională. De asemenea, ea paralizează inițiativa şi judecata sănătoasă, şi poate duce la sinucidere dacă nu este prevenită. O anumită femeie era logodită şi a considerat că îi va fi de folos dacă va căuta sfatul unui astrolog. După trasarea horoscopului, astrologul i-a prezis următoarele: „Logodna ta se va rupe. Acest bărbat nu se va căsători cu tine. Tu nu te vei căsători deloc, ci vei rămîne necăsătorită". Femeia a fost distrusă. Ea era atît de îndrăgostită de logodnicul ei, încît nu se putea împăca cu gîndul că-1 va pierde. A devenit paralizată de teamă. S-a îngrijorat continuu că logodna ei se va rupe, că nu se va mai căsători niciodată. în cele din urmă a hotărît să-şi pună capăt vieții, dar în ziua în care intenționa să se sinucidă, un
prieten al logodnicului ei a reuşit s-o oprească. La sfatul acelui prieten, ea a urmat o consiliere pastorală, şi-a destăinuit starea, s-a pocăit şi şi-a predat viața lui Cristos. Curînd după acea zi, şi logodnicul ei şi-a predat viața lui Cristos. Astăzi ei sunt căsătoriți, au mai mulți copii şi

sunt foarte fericiți. Cu toate acestea, dacă nu era Cristos, s-ar fi întîmplat dezastrul urzit de astrolog.[149]

Un cuvînt personal

Dacă, în calitate de creştin, eşti implicat în vreun fel în astrologie, noi sperăm că informațiile din această carte te vor face să renunți la implicarea ta.

Sunt două motive pentru aceasta: Mai întîi, în calitate de creştin, Dumnezeul tău iubitor te avertizează că astrologia este una din filozofiile lui Satan şi că noi nu trebuie să căutăm informații din astfel de surse. După cum am văzut în această carte, spiritele rele sunt adevărata putere din spatele multor astrologi. Dar în al doilea rînd, rubricile pe care le scriu astrologii în ziare şi cărțile ale căror autori sunt ei, sunt şi ele mijloace ca să ne seducă mințile, să ne prindă în capcană şi să ne răpească pacea.

Cere-I Domnului să te ierte de neascultarea ta f ață de El şi cere-I să Se îngrijească de toate nevoile tale. El o va face.

Dacă te îndoieşti că eşti creştin, sau ştii că niciodată nu ți-ai pus credința în Isus Cristos, te încurajăm să-L primeşti pe Cristos chiar acum. Dacă vrei să-L primeşti pe Cristos, roagă-te astfel:

Doamne Dumnezeule, îl rog pe Isus Cristos să intre în viata mea si să fie Domnul si Mîntuitorul meu. Recunosc că aceasta este o decizie pe care Tu o iei foarte în serios. Cred că Isus Cristos a murit pe cruce pentru păcatul meu, şi îl primesc

acum în viața mea. Angajamentul meu față de Tine este că îl voi urma pe El şi nu astrologia. îți cer ajutorul pentru a face lucrul acesta. Amin}[50]

Note

1. ***The Los Angeles Times,* 3 septembrie, 1975, pag.l.**

la. Donald Regan, *For the Record: From Wall Street to Washington* (New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1988), pag.3.

168. **June Wakefield, *Cosmic Astrology: The Religion of the Stars* (Lakemont, GA: CSA Press, 1968), pag.22.**
169. **Charles E.O. Carter, *The Principles of Astrology* (Wheaton, IL: Theosophi-cal Publishing House, 1977), pag.13.**
170. **Theodore Laurence, *The Foundation Book of Astrology* (Secaucus, NJ: University Books, 1973), pag.13.**
171. **Jeff Mayo, *Astrology* (London: Hodder and Stoughton, 1978), pag.2.**
172. **Owen S. Rachleff, Sky Diamonds: *The New Astrology* (New York: Popular Library, 1976), pag.15.**
173. **De exemplu, „Ascendent" , „Aspect" , „Casă" , „Sextil" , „Imum Coeli" , „Ecliptic" , „Opoziție" , „Cvadruplicitate" , „Zodiac" .**

7a. Nu există acord nici cu privire la valoarea aspectelor, fapt care duce şi el la interpretări foarte diferite.

174. **John Anthony West şi Jan Gerhard Toonder, *The Case for Astrology* (Baltimore, MD: Penguin Books, 1973), pag.L**
175. **Lawrence E. Jerome, *Astrology Disproved* (Buffalo, NY: Prometheus Books, 1977), pag.l.**
176. **Bernard Gittelson, *Intangible Evidence* (New York: Simon and Schuster, 1987), pag.338.**
177. **Sondajul Gallup din 19 octombrie 1975. Vezi R.P. Culver şi P.A. Ianna, *The Gemini Syndrome: A Scientific Evaluation of Astrology* (St. Buffalo, NY: Prometheus Books, 1984), pag.2.**

178. **Derek şi Julia Parker, *The Complete Astrology* (New York: Bantam, 1978), pag.178.**
179. **„News and Comment" , *The Skeptical Inquirer,* vol.9, nr.2, pag.113-114.**
180. **Geoffrey Dean, „Does Astrology Need to Be True? Part One: A Look at the Real Thing" , 77ie *Skeptical Inquirer*, vol.11, nr.2, pag.167.**
181. **Derek şi Julia Parker, op. cit, pag.60.**
182. **de ex. vezi Eden Gray, *A Complete Guide to the Tarot* (New York: Bantam, 1980).**
183. **Dean, Partea 1, op. cit., pag. 167.**
184. **Joyce Wadler, „The President's Astrologers" , *People Weekly,* 23 mai 1988, pag.lll; Gittelson, op. cit., pag.352-353.**
185. **de ex. Mae Wilson-Ludlam a predat primul curs acreditat de astrologie pentru facultate.**
186. **Culver şi Ianna, op. cit., pag.2.**
187. **Din M. Kurt Goedelman, „Seeking Guidance From the Stars of Heaven" , *Personal Freedom Outreach,* iulie/septembrie**
188. ***The Los Angeles Times,* 5 iulie 1985, pag.l.**
189. **Henry Weingarten, *A Modern Introduction to Astrology* (New York: ASI Publishers, 1974), pag.28.**
190. **de ex. The American Federation of Astrologers in Tempe, Arizona, oferă casete de la convențiile trecute.**
191. ***The Los Angeles Times, 5* iulie 1985, pag.l.**
192. **Geoffrey Dean, „Does Astrology Need to Be True, Partea 2 - The Answer is No" , *The Skeptical Inquirer,* vol.11, nr. 3, pag.262.**
193. **E. Howe, „Astrology" , in Richard Cavendish (ed.), *Man, Myth and Magic: An Illustrated Encyclopedia of the Supranatural,* vol.1 (New York: Marshal Cavendish Corporation), pag.149.**
194. **de ex. Culver şi lanna, op. cit., pag.IX-218.**

195. **John Weldon, *Hazards of Psychic Involvement,* 1986, pag.1-389. Vezi scrierile despre ocultism ale dr. Kurt Koch (de ex. *Between Christ and Satan)* şi ale dr. Merrill Unger (de ex. *Demons in the World Today).***

196. **Vezi Merrill Unger, *Biblical Demonology* (Wheaton, IL: Scripture Press, 1971); C. Fred Dickason, *Angels: Elect and Evil* (Chicago, 1L: Moody Press, 1975) şi Merrill Unger, *Demons in the World Today,* op. cit.**

197. **Este semnificativ faptul că în cadrul a opt din cele zece cursuri predate în timpul lui 4-8 iulie 1988, instructorii de astrologie au recunoscut că au spirite călăuză. Definiția citată este din Merrill Unger, *Biblical Demonology,* op. cit. pag. 119.**

198. **în afară de literatura care ar putea fi citată, lucrul acesta a fost admis de către majoritatea din zecile de astrologi cu care am vorbit la convenția Fede- rației americane de astrologie din iulie 1988 în Las Vegas.**

33.*The Los Angeles Times,* 15

ianuarie 1975.

34.Ibid.

199. Carter, op. cit., pag.14.

200. în Gittelson, op. cit., pag.350.

201. **Clifford Wilson şi John Weldon, *Psychic Forces* (Chattanooga, TN: Global, 1987)**

37a. în plus, la convenția din mai 1988 a Federației americane de astrologie, astrologul Irene Diamond ne-a spus că spiritele au fost cele care au condus-o în mod personal la astrologie şi că toate cărțile ei despre astrologie au fost produse prin dictare de către spirite şi/sau scriere automată.

Preşedinta Federației americane de astrologie, Doris Chase Doane, ne-a spus că eforturile spiritelor prin oculta Biserică a

Luminii (fondată de C.C. Zain) sunt „foarte importante pentru lucrarea astrologiei" .

202. **Alice Bailey, *Esoteric Astrology* (London, Lucius Trust, 1982).**

203. **Margaret H. Gammon, *Astrology and the Edgar Cayce* Readings (Virginia Beach: A.R.E. Press, 1987), pag.VIII.**

204. Ibid., pag.15.

205. **West şi Toonder, op. cit., pag. 107-108.**

206. **Daniel Logan, *The Reluctant Prophet* (1980), pag.63-65,169-170).**

207. **Marcus Allen, *Astrology for the New Age: An Intuitive Aproach* (Sebastopol, CA: CRCS Publications, 1979), pag.2,6.**

208. **„Sepharial" , *A Manual of Occultism* (New York: Samuel Weiser, 1978), pag.3.**

209. **Sybil Leek, *My Life in Astrology* (Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1972), pag.ll.**

210. Ibid, pag.12.

211. Ibid., pag.19,31,48.

212. **Doreen Valiente, *An ABC of Witchcraft Past and Present* (New York: St. Martin's Press, 1973), pag.21.**

213. Ibid., pag.23.

214. **Dean Rudhyar, *The Practice of Astrology* (New York: Penguin Books, 1975), pag.21.**

215. **Wiengarten, *A Modern Introduction to Astrology,* op. cit., pag.77.**

216. **Richard Cavendish, *The Black Arts* (New York: G.P. Putnam's Sons, 1967), pag.219,222,225.**

217. **Keith Thomas, *Religion and the Decline of Magic* (New York: Charles Scribner's Sons, 1971), capitolul 21.**

218. Ibid., pag.634.

219. Jerome, op. cit., pag.225.

220. Ibid., pag. 76.

221. **John Warwick Montgomery, *Principalities and Powers* (Minneapolis, MN: Bethany, 1976), pag.96.**

222. **Edward J. Moody, „Magical Therapy: An Anthropological Investigation of Contemporary Satanism" , în Irving I. Zaretsky şi Mark P. Leone, *Religious Movements in Contemporary America* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1974), pag.362-363.**

223. **în 17 ani de citire a literaturii referitoare la New Age, orientală, parapsihologică şi ocultă, lucrul acesta a fost recunoscut în fiecare text citit.**

224. Gittelson, op. cit., pag.348,353.

225. **Charles Strohmer, *What Your Horoscope Doesn't Tell You* (Wheaton, IL: Tyndale House, 1988), pag.45-55.**

226. **Robert Leichtman, ^Clairvoyant Diagnosis4* , în *Journal of Holistic Health* (San Diego: Association for Holistic Health, 1977), pag.40.**

227. **Derek şi Julia Parker, op. cit., pag.129.**

228. **Jeanne Avery, *The Rising Sun: your Astrological Mask* (Garden City, NY: Doubleday, 1982), pag.396.**

229. **Sydney Omar, *My World of Astrology* (Hollywood, CA: Wilshire Book Company, 1965), pag.21.**

230. **Ralph Metzner, *Maps of Consciousness* (New York: Collier, 1976), pag.126.**

231. Parker, op. cit., 88-96,145.

232. **Colin Wilson, *The Occult: A History* (New York: Vintage Books, 1973), pag.250.**

233. Howe, în Cavendish, op. cit., pag.153-154.

234. **Michael Shallis, „The Problem of Astrological research" , *Correlation,* vol.1, nr.2, pag.41-46.**

70a. Gittelson, op. cit., pag.351.

235. Gittelson, op. cit., pag.353-354.

236. Ibid., pag.29, 306-308, 282-283.
237. Metzner, op.cit., pag.lll.
238. Allen, op. cit., pag.6.
239. Rudhyar, *The Practice of Astrology,* op. cit., pag.130, 136.
240. Uek, op. cit., pag.19, 202.
241. Gittelson, op. cit., pag.348-349.
242. Isabel M. Hickey, *Astrology: A Cosmic Science* (Watertown, MA: 1974), pag.275,276.
243. Robert A. Morey, *Horoscopes and the Christian* (Minneapolis, MN: Bethany, 1981), pag.54.
244. Ronald Davison, *Synastry: Understanding Human Relations Through Astrology* (New York: ASI Publishers, 1978), pag.94.
245. Allen, op. cit., pag.117.
246. Rudhyar, *The Practice of Astrology,* op. cit., pag.8.
247. Davison, *Astrology* (New York: ARC Books, 1970), pag.12.
248. Mayo, op. cit., pag.7.
249. Joseph F. Goodavage, *Astrology: The Space Age Science* (New York: Signet, 1967), pag.XL
86. Pentru ilustrații vezi James Sire, *Scripture Twisting* (Downers Grove, IL: Inter Varsity, 1982). 87. James Bjornstad şi Shildes Johnson, *Stars Signs and Salvation in the Age of Aquarius* (Minneapolis, MN: Bethany, 1971), pag.36-90.
250. Gallant, op. cit., pag.lll.
251. Vezi Bjornstad şi Johnson, op. cit., pag.88-89.
252. între secolele 13 şi 16, astrologia a fost practicată în mod felurit în biserică, parțial datorită influenței lui Toma de Aquino.
253. Morey, op. cit., pag.48-49.
254. Jeane Dixon, *Yesterday, Today and Forever: How Astrology Can Help You Find Your Place in God's Plan* (New York: Bantam, 1977), pag.6.

255. **Ibid., pag.7-9.**

256. **Ibid., pag.12.**

257. **Ibid., pag.502.**

258. **John Warwick Montgomery, *Principalities and Powers* (Minneapolis, MN: Bethany, 1976), pag.110.**

259. **Scrisoare din data 2 iunie 1986.**

260. **Clifford Wilson şi John Weldon, *Psychic Forces* (Chattanooga, TN: Global, 1987), vezi secțiunea despre parapsihologia creştină).**

261. **Broşură publicitară a Federației americane de astrologie, 1987-1988, dar o vizită de o săptămînă la convenția lor din iulie 1988 a scos la iveală faptul că mulți dintre astrologi aveau spirite călăuză şi practicau alte forme de ocultism. Preşedintele şi primul vice-preşedinte al Academiei americane de astrologie sunt spiritişti.**

99a. Marc Urban-Lurain, *Astrology as Science: A Statistical Approach* (Tempe, AZ: American Federation of Astrologers, 1984), vezi pag.l, 10-11, 32-33.

262. **Dean, Partea 1, op. cit., pag.167. Urban-Luraine, op. cit., pag.L**

263. **Dean, partea 1, op. cit., pag.175.**

264. **Kelly şi Saklofske, „Alternative Explanations in Science: The Extroversion-Introversion Astrological Effect", în *The Skeptical Inquirer,* vol.5, nr.4, pag.35.**

265. **Culver şi Ianna, op. cit., pag.216.**

266. **Michael Gauquelin, „Zodiac and Personality: An Empirical Study" , *The Skeptical Inquirer,* vol.6, nr.3, pag.57.**

267. **Ibid., pag.57-64.**

268. **Michael Gauquelin, *The Scientific Basis of Astrology: Myth or Reality* (New York: Stein and Day, 1973), pag.145.**

269. **Dean şi alții, „The Guardian Astrology Study: A Critique and Reanaly-sis" , *The Skeptical Inquirer,* vol.9, nr.4, pag.327-337.**

270. **Mechler şi alții, „Response to the National Enquirer Astrology Study" , *The Skeptical Inquirer,* vol.5, nr.2, pag.34-41.**

271. Citat în Dean, partea 1, op. cit., pag.178.

272. Ibid., pag.173.

273. de ex. Gittelson, op. cit, pag.355.

274. **Ralph Bastedo, „An Empirical Test of Popular Astrology" , *The Skeptical Inquirer,* vol.3, nr.l, pag.34.**

275. **Kurtz şi Fraknoi, „Tests of Astrology Do Not Support Its Claims" , *The Skeptical Inquirer,* vol.9, nr.3, pag.211.**

276. **John McGervey, „A Statistical Test of Sun-sign Astrology" , *The Zetetic,* vol.1, nr.2, pag.53.**

277. Dean, partea 2, op. cit., pag.267.

278. **Douglas Lackey, „Controlled Test of Perceived Horoscope Accuracy" , *The Skeptical Inquirer,* vol.6, nr.l, pag.30; Dean, partea 1, op. cit., pag.179-180.**

279. Dean, partea 2, op. cit., pag.263.

280. Ibid.

281. Ibid., pag.267.

282. **Rezumate în Kelly şi alții „The Moon Was Full and Nothing Happened" , *The Skeptical Inquirer,* vol.10, nr.2, pag.139.**

283. **Culver şi Ianna, op. cit., pag. 169-179.**

284. **Kurtz şi Fraknoi, op. cit., pag.210-211.**

285. Dean, partea 2, op. cit., pag.265.

286. **Scrisori către redactorul revistei „The Humanist" , npiembrie/decem-brie 1987, pag.24.**

287. West şi Toonder, op. cit., pag.155.

288. **Weingarten, *The Study o f Astrology,* op. cit., pag.129-130.**

289. Carter, op. cit., p.V.

290. S. Best, „Astrological Counseling and Psychotherapy: Critique and Re- k-ommendations" , Astrological Journal, vol.25, nr.3, pag.182-189 din Dean, partea 2, op. cit., pag.268.

291. **Stephen Arroyo, *Astrology, Psychology and the Four Elements: An Energy Approach to Astrology and Its Use in the Counseling Arts* (Davis, CA: CRCS Publications, 1978), pag.24-25.**

292. **Dean, partea 2 şi 3, op. cit.**

293. Gittelson, op. cit., pag.282-283.

294. Strohmer, op. cit., pag.51.

295. **John Manolesco, *Scientific Astrology* (New York: Pinnacle Books, 1973), pag.125.**

296. Manolesco, op. cit., pag.125.

297. **Kurt Koch, *Satan s Devices* (Grand Rapids, MI: Kregel, 1978), pag.20.**

298. **Kurt Koch, *Between Christ and Satan* (Grand Rapids, MI: Kregel, 1962), pag.11-12.**

299. **Bastedo, op. cit., pag.31.**

300. **Bok şi Jerome, op. cit., pag.50.**

301. **Rosenblum, op. cit., pag.120-121.**

302. ***The Zetetic Scholar,* 1979, nr. 3 şi 4.**

303. Strohmer, op. cit., pag.55.

304. Oken, op. cit., pag.85.

305. Manolesco, op. cit., pag.33.

306. Mayo, op. cit., pag.33.

307. **Jess Stern, *A Time for Astrology* (New York: Signet, 1972), pag.210-215.**

308. Allen, op. cit., pag. 56.

309. **Kurt Koch, *The Devil's Alphabet* (Grand Rapids, MI: Kregel, 1969), pag.17-18.**

310. Strohmer, op. cit., pag.47.

311. **Kurt Koch, *Satan s Devices,* op. cit., pag.20-21.**

312. **Pentru creşterea în viața creştină este de foarte mare folos cartea 7rue *Spirituality* de Francis Schaeffer şi *God's Words* de J.I. Packer.**

Seria de broşuri „Realitatea despre " este o sursă extrem de valoroasă de informații pentru un creştin, ajutîndu-l să înțeleagă mai bine lucrurile şi să aibă o mărturie eficientă într-o lume tot mai pagină. O recomand cu toată căldura!

Dave Hunt

Cea mai utilă şi mai concisă perspectivă biblică disponibilă astăzi asupra astrologiei. O unealtă de valoare în mărturie.

Johanna Michaelsen

Patruzeci de milioane de americani cred astăzi într-o formă a astrologiei. Influența ei se resimte peste tot în guvern, industrie, ştiință, învățămînt, biserică şi familie.

- **Ce este de fapt astrologia?**
- **Influențează oare corpurile cereşti cu adevărat viața de pe pămînt?**
- **Care sunt pericolele astrologiei?**
- **Cît de mult infuențează astrologia guvernul de la Washington?**
- **Ce are Biblia de spus despre astrologie?**

Realitatea despre astrologie examinează în detaliu pretențiile astrologiei, îi evaluează aspectele oculte şi subliniază consecințele personale ale utilizării ei.

John Ankerberg este vorbitor de renume internațional şi e licențiat în teologie, în istoria Bisericii şi în filozofia creştină.

John Weldon este autor şi co-autor a numeroase cărți, fiind licențiat în sociologie, teologie şi apologetică creştină, şi

deținînd un titlu de doctor în religie comparată, cu accent pe religiile orientale.